

Europeiska unionens officiella tidning

C 75

Svensk utgåva

Meddelanden och upplysningar

femtioandra årgången

31 mars 2009

Informationsnummer

Innehållsförteckning

Sida

IV Upplysningar

UPPLYSNINGAR FRÅN EUROPEISKA UNIONENS INSTITUTIONER OCH ORGAN

Rådet

2009/C 75/01	Fleråriga handlingsplanen 2009–2013 för europeisk e-juridik	1
--------------	---	---

Kommissionen

2009/C 75/02	Eurons växelkurs	13
2009/C 75/03	Administrativa kommissionen för social trygghet för migrerande arbetare – Omräkningskurser för valutor enligt rådets förordning (EEG) nr 574/72	14
2009/C 75/04	Yttrande från Rådgivande kommittén för koncentrationer avgivet vid dess möte den 5 december 2008 om ett utkast till beslut i ärende COMP/M.5046 – Friesland Foods/Campina – Föredragande medlemsstat: Sverige	16
2009/C 75/05	Slutrapport i ärendet COMP/M.5046 – Friesland Food/Campina	19
2009/C 75/06	Sammanfattning av kommissionens beslut av den 17 december 2008 om att förklara en koncentration förenlig med den gemensamma marknaden och med EES-avtalets funktion (Ärende COMP/M.5046 – Friesland Foods/Campina) (delgivet med nr K(2008) 8459) ⁽¹⁾	21

SV

UPPLYSNINGAR FRÅN MEDLEMSSTATERNA

2009/C 75/07	Medlemsstaternas uppgifter om statligt stöd som beviljats enligt kommissionens förordning (EG) nr 1857/2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag som är verksamma inom produktion av jordbruksprodukter och om ändring av förordning (EG) nr 70/2001	28
2009/C 75/08	Meddelande från kommissionen i enlighet med artikel 17.5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1008/2008 om gemensamma regler för tillhandahållande av lufttrafik i gemenskapen – Inbjudan att lämna anbud avseende tillhandahållande av regelbunden lufttrafik i enlighet med allmän trafikplikt ⁽¹⁾	31
2009/C 75/09	Meddelande från kommissionen i enlighet med artikel 17.5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1008/2008 om gemensamma regler för tillhandahållande av lufttrafik i gemenskapen – Inbjudan att lämna anbud avseende tillhandahållande av regelbunden lufttrafik i enlighet med allmän trafikplikt ⁽¹⁾	32

V Yttranden

ADMINISTRATIVA FÖRFARANDE

Kommissionen

2009/C 75/10	Ansökningsomgång enligt det årliga arbetsprogrammet för bidrag till projekt avseende det transeuropeiska transportnätet (TEN-T) för 2009 (Kommissionens beslut K(2009) 2179	33
2009/C 75/11	Ansökningsomgång enligt det fleråriga arbetsprogrammet för 2009 för bidrag till projekt avseende det transeuropeiska transportnätet (TEN-T) för perioden 2007–2013 (Kommissionens beslut K(2009) 2178)	34
2009/C 75/12	Ansökningsomgång enligt arbetsprogrammet för bidrag till projekt avseende det transeuropeiska transportnätet (TEN-T) som ett led i den ekonomiska återhämtningsplanen för Europa (Kommissionens beslut K(2009) 2183	35

FÖRFARANDE FÖR GENOMFÖRANDE AV KONKURRENSPOLITIKEN

Kommissionen

2009/C 75/13	Förhandsanmälan av en koncentration (Ärende COMP/M.5500 – General Motors/Delphi Steering Business) ⁽¹⁾	36
--------------	---	----

⁽¹⁾ Text av betydelse för EES

ANDRA AKTER

Kommissionen

2009/C 75/14	Offentliggörande av en ansökan enligt artikel 6.2 i rådets förordning (EG) nr 510/2006 om skydd av geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel	37
2009/C 75/15	Offentliggörande av en ansökan i enlighet med artikel 6.2 i rådets förordning (EG) nr 510/2006 om skydd av geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel	41

Rättelser

2009/C 75/16	Rättelse till uppmaning enligt artikel 1.2 i del I av protokoll 3 till avtalet mellan Eftastaterna om inrättandet av en övervakningsmyndighet och en domstol att inkomma med synpunkter på beskattning av captiveförsäkringsbolag i Liechtenstein (<i>Upphäver och ersätter den text som offentliggjordes i EUT C 72, 26.3.2009, s. 50</i>)	45
--------------	---	----

IV

(Upplysningar)

UPPLYSNINGAR FRÅN EUROPEISKA UNIONENS INSTITUTIONER OCH ORGAN

RÅDET

FLERÅRIGA HANDLINGSPLANEN 2009–2013 FÖR EUROPEISK E-JURIDIK

(2009/C 75/01)

I INLEDNING

1. I juni 2007 beslutade RIF-rådet att arbete bör påbörjas för att på europeisk nivå utveckla användningen av informations- och kommunikationsteknik (IKT) inom juridiken, särskilt genom att det skapas en europeisk portal.
2. Användningen av dessa nya tekniker bidrar till rationalisering och förenkling av de rättsliga förfarandena. Användningen av ett elektroniskt system på detta område gör det möjligt att minska tiden för förfarandena och driftskostnaderna, till nytta för medborgarna, företagen, rättstillämparna och rättsväsendet. Tillgången till rättsväsendet underlättas därigenom.
3. Enligt studier som genomförts av kommissionen ⁽¹⁾ berörs ungefär 10 miljoner personer för närvarande av en gränsöverskridande civilprocess. Detta antal är ägnat att öka på grund av ökningen av personers rörlighet inom Europeiska unionen.
4. Sedan 18 månader utför rådets arbetsgrupp för rättsdatabehandling (e-juridik) ett viktigt arbete för att uppfylla de på varandra följande mandat som den anförtrotts av rådet. Inom denna ram har vissa medlemsstater utvecklat pilotprojekt, särskilt ett projekt som syftar till att utarbeta en europeisk e-juridikportal.
5. Kommissionen offentliggjorde den 2 juni 2008 ett meddelande till rådet, Europaparlamentet samt Europeiska ekonomiska och sociala kommittén med titeln *Mot en europeisk strategi för e-juridik* ⁽²⁾.
6. Europaparlamentet påbörjade för sin del en reflektion om e-juridik. Ett initiativbetänkande från Europaparlamentet beräknas antas före utgången av 2008.
7. Rådet uppmanade vid sitt möte den 5–6 juni 2008 arbetsgruppen för rättsdatabehandling (e-juridik) att med beaktande av kommissionens meddelande ⁽³⁾ behandla aspekter kopplade till inrättandet av en samordnings- och förvaltningsstruktur, vilken är i stånd att utarbeta mångsidiga projekt i stor skala och inom rimliga tidsfrister på området e-juridik och att sätta igång diskussioner om utarbetandet av ett flerårigt arbetsprogram.
8. Europeiska rådet välkomnade vid sitt möte den 18–19 juni 2008 initiativet för att "gradvis upprätta en enhetlig e-juridikportal för EU före utgången av 2009".

II SAMMANHANGET FÖR UTVECKLINGEN AV E-JURIDIK PÅ EUROPEISK NIVÅ

9. Utvecklingen av e-juridiken bör innefattas i ett tredubbelt sammanhang:

1. Redan genomfört arbete med e-juridik

10. Det arbete som utförts av arbetsgruppen för e-juridik föregicks av arbete som redan genomförts inom ramen för Europeiska unionen, bland annat för att säkerställa tillgången till europeisk information (de europeiska institutionernas webbplatser). Särskilt arbete genomfördes eller håller på att genomföras antingen inom ramen för införandet av instrument som antagits av rådet på det privaträttsliga

⁽¹⁾ 10285/08 ADD 1 JURINFO 45 JAI 305 JUSTCIV 119 COPEN 118 CRIMORG 87.

⁽²⁾ 10285/08 JURINFO 45 JAI 305 JUSTCIV 119 COPEN 118 CRIMORG 87.

⁽³⁾ Det är lämpligt att beakta det faktum att Europaparlamentet inlett diskussioner om e-juridik.

området (det europeiska rättsliga nätverket på privaträttens område) eller det straffrättsliga området (t.ex. det europeiska straffrättsliga nätverket eller sammankopplingen av kriminalregister) eller på grundval av initiativ från rättstillämpare (t.ex. det europeiska nätverket för testamentsregister), eller inom någon annan ram, exempelvis upprättandet av ett nätverk av företagsregister och företagskataloger, sammankopplade genom EBR, och fastighetsregister, sammankopplade genom Eulis.

11. Införandet av dessa initiativ inom ramen för det fleråriga programmet för e-juridik bör således göras i samråd med dem som har ansvar för genomförandet av detta.

2. Sammanhanget för e-förvaltning

12. Systemet för europeisk e-juridik bör alltså utformas i överensstämmelse med principen om rättsväsendets oberoende.
13. Ur teknisk synpunkt bör emellertid e-juridiken vara anpassad till den mer allmänna ramen för e-förvaltning ⁽¹⁾. Det finns redan goda kunskaper att utnyttja från arbetet med säker infrastruktur och autentisering av handlingar. I fullt samarbete med kommissionen bör man främja en ram för europeisk interoperabilitet (EIF) som utvecklats inom programmet IDABC (Interoperabelt tillhandahållande av alleuropeiska e-förvaltningstjänster för offentliga förvaltningar, företag och medborgare) ⁽²⁾. Utarbetandet i EU av en e-signatur och en e-identitet ⁽³⁾ är särskilt relevant på det rättsliga området där autentisering av handlingar är av avgörande betydelse.
14. Det är därför inom detta allmänna sammanhang som det fleråriga programmet bör fastställas. Det bör inte enbart syfta till att ge ett svar på kort sikt utan också på medellång och lång sikt för att på så sätt göra det möjligt att genom användning av IKT gynna utvecklingen av ett europeiskt område med frihet, säkerhet och rättvisa.

3. En övergripande strategi

15. Frågorna om e-juridik begränsas inte till vissa rättsliga områden. De omfattar många olika civilrättsliga, straffrättsliga och förvaltningsrättsliga områden. E-juridik är därför en övergripande fråga inom ramen för europeiska förfaranden av gränsöverskridande karaktär.

III HANDLINGSPLANEN

1. Tillämpningsområde

16. Den europeiska dimensionen i projektet för e-juridik bör fastslås. E-juridik bör därför ändra namn till europeisk e-juridik.
17. Givetvis står det medlemsstaterna fritt att, i enlighet med de befogenheter som fastställs i fördragen, sinsemellan upprätta projekt som kan falla inom e-juridiken men inte nödvän-

digtvis inom den europeiska e-juridiken. Dessa projekt kan emellertid erhålla en europeisk ställning, och särskilt gemenskapsfinansiering, endast på vissa villkor.

18. Med tanke på den europeiska e-juridikens sektorsövergripande dimension kommer arbetsgruppen för e-juridik att ha en samordnande roll när det gäller behandlingen av de tekniska frågor som uppkommer under överläggningarna i andra rådsorgan. Lagstiftningsarbetet kommer däremot att utföras av rådets behöriga arbetsgrupper, t.ex. arbetsgruppen för straffrättsligt samarbete eller kommittén för civilrättsliga frågor.

19. Ett system för e-juridik bör vara tillgängligt för medborgarna, de ekonomiska aktörerna, rättstillämparna och de rättsliga myndigheterna, vilka utnyttjar den befintliga moderna tekniken. Följande tre kriterier bör fastställas:

a) En europeisk dimension

20. Den europeiska e-juridikens uppgift är att främja skapandet av ett europeiskt rättsligt område med hjälp av informations- och kommunikationsteknik. De projekt som utvecklas inom ramen för den europeiska e-juridiken bör därför potentiellt omfatta samtliga medlemsstater i Europeiska unionen.

b) Ett stöd till uppbyggnaden av det europeiska rättsliga området

21. Projekten bör främja genomförandet av rättsakter som redan antagits av Europeiska gemenskapen och Europeiska unionen på det rättsliga området, dock utan att utesluta andra projekt som medför ett mervärde för skapandet av ett europeiskt rättsligt område.

22. Den europeiska e-juridiken bör dessutom utgöra ett arbetsredskap för rättstillämpare och rättsliga myndigheter genom att tillhandahålla en plattform och enskilda funktionaliteter för effektivt och säkert informationsutbyte.

c) En uppbyggnad i de europeiska medborgarnas tjänst

23. Det är viktigt att utvecklingen av den europeiska e-juridiken görs direkt i de europeiska medborgarnas tjänst, vilka drar nytta av dess mervärde, särskilt genom portalen. Således bör man, i valet av projekt eller vid deras genomförande, se till att medborgarna snabbt kan dra konkret nytta av den europeiska e-juridikens verktyg. Flera projekt bör därför inledas så snart som möjligt i enlighet med bilagan utan att det påverkar andra projekt som kan tillfogas enligt villkoren i denna handlingsplan.

24. Alla projekt som gör det möjligt för de europeiska medborgarna att få bättre kännedom om sina rättigheter uppfyller detta mål. Detta bör också vara fallet med projekt som gör det möjligt för dem att hävda dessa rättigheter (rättshjälp, medling, översättning osv.).

⁽¹⁾ E-förvaltning definieras som IKT-tillämpning i samtliga administrativa förfaranden.

⁽²⁾ <http://ec.europa.eu/idabc/> Preliminary Study on mutual recognition of e-Signatures for e-Government applications (2007) och eID Interoperability for PEGS (2007)

⁽³⁾ Standardiseringsaspekter på e-signaturen (2007).
http://ec.europa.eu/information_society/eeurope/i2010/docs/esignatures/e_signatures_standardisation.pdf

2. Den europeiska e-juridikens funktioner

25. Det arbete som utförts av arbetsgruppen för e-juridik och kommissionens meddelande gör det möjligt att klart fastställa funktionerna i det framtida systemet för den europeiska e-juridiken. Följande tre väsentliga funktioner bör fastställas:

a) Tillgång till relevant information på det rättsliga området

26. Denna information gäller särskilt EU:s ⁽¹⁾ och medlemsstaternas lagstiftning och rättspraxis.

27. Genom sammankopplingar kommer den europeiska e-juridiken också att ge tillgång till information som förvaltas av medlemsstaterna inom ramen för rättsväsendet (t.ex. med förbehåll för reglerna för detta projekts funktion, sammankoppling av medlemsstaternas datoriserade kriminalregister).

b) Elektroniska förfaranden

28. Elektroniska förfaranden i samband med gränsöverskridande rättsliga och utomrättsliga förfaranden (t.ex. e-medling) omfattar bland annat elektronisk kommunikation mellan en domstol och de berörda parterna, särskilt för tillämpningen av europeiska rättsakter som antagits av rådet ⁽²⁾.

c) Kommunikationerna mellan rättsliga myndigheter

29. Förenkling av och uppmuntran till kommunikation mellan medlemsstaternas rättsliga myndigheter, närmare bestämt inom ramen för instrument som antagits på det europeiska rättsliga området, är av särskild vikt (t.ex. genom videokonferenser eller ett säkert elektroniskt nät).

3. Den europeiska e-juridikens portal

30. Den enhetliga europeiska e-juridikportal som Europeiska rådet önskade sig till slutet av 2009 har blivit föremål för betydande arbete inom ramen för arbetsgruppen för e-juridik. Ett pilotprojekt genomfördes av en grupp medlemsstater inom ramen för detta. Det är viktigt att portalens genomförande bygger vidare på det arbete som hittills utförts inom detta pilotprojekt.

31. Portalen kommer att ge tillgång till hela det europeiska e-juridiksystemet, dvs. till europeiska och nationella webbplatser för information och/eller tjänster. Portalen kan dock inte endast utgöra en samling länkar till andra webbplatser.

32. Den kommer att göra det möjligt att genom ett enda autentiseringsförfarande öppna tillgången för jurister till olika funktionaliteter som är reserverade för dem, eller tillgångs-

rättigheter anpassade för dem. Det kan vara lämpligt att även icke jurister tillhandahålls en sådan möjlighet till autentisering.

33. Dessutom kommer den att ge tillgång till nationella funktionaliteter genom ett användarvänligt flerspråkigt gränssnitt som gör dem begripliga för de europeiska medborgarna.

34. Innehållet i de funktionaliteter som är tillgängliga genom portalen samt förvaltningen beror givetvis på de val som görs av rådet både när det gäller den europeiska e-juridikens funktioner och reglerna för förvaltningen.

4. Tekniska aspekter

35. Inrättandet av ett system för den europeiska e-juridiken kräver att man reglerar ett antal övergripande tekniska frågor som fastställts, särskilt i den rapport som godkändes av rådet den 5 juni 2007 ⁽³⁾.

a) Ett decentraliserat tekniskt system

36. Vid sitt informella möte i Dresden i januari 2007 uttryckte justitieministerna, i stor majoritet, sin önskan att på europeisk nivå skapa ett decentraliserat system som sinsemellan sammankopplar de system som finns i medlemsstaterna.

b) En normalisering av informationsutbyten

37. Största möjliga kompatibilitet, med bibehållande av största möjliga flexibilitet, mellan medlemsstaternas olika tekniska och organisatoriska föreskrifter för de juridiska tillämpningarna bör säkerställas. Emellertid måste man enas om standardiserade format och kommunikationsprotokoll med beaktande av relevanta europeiska eller internationella standarder för att möjliggöra ett interoperabelt, effektivt, säkrat och snabbt utbyte till så låg kostnad som möjligt.

c) Autentiseringsmekanismer

38. En viktig förutsättning för en effektiv användning av e-juridik över landsgränserna är utveckling av enhetliga standarder och gränssnitt för användning av autentiserings-tekniken och de olika elektroniska signaturkomponenterna. Detta krav är i varje fall viktigt för dem av den europeiska e-juridikens funktioner som går utöver ett enkelt tillhandahållande av offentlig juridisk information. Man bör således fortsätta att granska de olika bestämmelserna i medlemsstaterna och den där använda tekniken. Genom de därvid vunna insikterna och erfarenheterna kommer ett maximalt rättssäkert elektroniskt uppgiftsutbyte mellan medlemsstaterna att kunna fastställas.

⁽¹⁾ En länk kommer att upprättas till EUR-lex och N-lex.

⁽²⁾ Förordningarna (EG) nr 1896/2006 och (EG) nr 861/2007.

⁽³⁾ Dokument 10393/07 JURINFO 21 av den 5 juni 2007.

d) *Systemets säkerhet och dataskydd*

39. I samband med upprättandet av europeiska e-juridiska tjänster som möjliggör kommunikation av uppgifter mellan rättsliga myndigheter eller mellan rättsliga myndigheter och medborgare eller rättstillämpare, bör dessa uppgifter utbytas inom en säker ram. Även i detta sammanhang kan man beakta det förberedande arbete som utförts inom IDABC.
40. Eftersom flertalet sådana uppgifter är av personlig art i den mening som avses i den europeiska lagstiftningen, är det dessutom absolut nödvändigt att se till att de principer som fastställs i denna lagstiftning följs.

5. Språkliga aspekter

41. Eftersom det förekommer tjugotre olika språk inom Europeiska unionens institutioner och det finns ett önskemål om att medborgarna i Europa ska få tillgång till det europeiska e-juridiksystemet på ett användarvänligt sätt måste man planera åtgärder som inriktas på översättning och tolkning inom rättsväsendet.
42. I det sammanhanget skulle det vara illusoriskt att tro att det är tillräckligt att underlätta en medborgares tillgång till en annan medlemsstats webbplats om e-juridik. Den språkliga barriären skulle göra att en sådan tillgång i stor utsträckning är meningslös.
43. Man kan ta itu med denna språkliga utmaning särskilt genom att använda automatiska översättningssystem, särskilt för innehållet i formulär som används i de europeiska rättsakterna, och genom att inrätta nätverk med nationella översättningsresurser.
44. Dessutom bör man inrätta en arbetsmetod som möjliggör en noggrann översättning, på de tjugotre språk som används inom Europeiska gemenskapens institutioner, av rättsliga begrepp som förekommer i medlemsstaterna med fullständigt beaktande av semantiska frågor.

6. Nödvändigheten av en arbetsinfrastruktur

45. Samtliga dessa aspekter gör naturligtvis att det är nödvändigt att fastställa ett förfarande som medger val av tekniska standarder som kan användas för att möjliggöra interoperabilitet mellan medlemsstaternas system och att, såsom är brukligt för projekt i samband med IKT, fastställa fördelningen mellan följande:
- a) Projektspecifikationen, det vill säga beslutsfattandet avseende det europeiska e-juridiksystemets struktur och funktionssätt och projekt som ska genomföras. Denna funktion kan ibland kräva arbete av juridisk art, vilket framgår av det arbete som utförts för sammankopplingen av kriminalregister.
- b) Ibruktagandet, det vill säga genomförandet av olika tjänster inom den europeiska e-juridiken, exempelvis utarbetandet av flerspråkiga användargränssnitt, i fullt samarbete med medlemsstaterna, och systemutveckling.

Ibruktagandet ska även omfatta fullständigt underhåll av systemet.

46. En sådan struktur bör antagligen dels bestå av IKT-experter, dels ges en översättningskapacitet. Flera alternativ, i förekommande fall kompletterande, kan övervägas:
- a) En eller flera medlemsstater åtar sig att säkerställa förvaltningen av en sådan struktur i nära samråd med övriga medlemsstater inom ramen för arbetsgruppen för e-juridik.
- b) Denna funktion säkerställs av Europeiska kommissionen, enligt regler som kommer att fastställas.
- c) En europeisk byrå inrättas. Det finns flera olika former, beroende på dess funktion och grad av självständighet. Det rör sig emellertid om ett alternativ som är långdraget och komplicerat att genomföra och som endast kan övervägas på medellång sikt, i förekommande fall och när arbetet har gått framåt.

7. Finansieringen

47. Genomförandet av den europeiska e-juridiken innefattar ianspråktagande av betydande finansiella medel, i huvudsak avsedda för
- a) att på nationell nivå uppmuntra upprättandet av systemet för e-juridik, innan europeiska projekt för e-juridik skapas, vilket kommer att främja inrättandet av den europeiska e-juridiken, och
- b) att möjliggöra genomförandet av projekt på europeisk nivå, inklusive upprättandet och utvecklingen av den europeiska e-juridikens portal.
48. Finansieringsprogrammen för civilrätt och straffrätt skulle kunna tas i anspråk för upp till 45 miljoner EUR för 2008 och 2009. Detta belopp bör avsevärt ökas under kommande år. Det är också lämpligt att tydligt fastställa övriga tillgängliga belopp i Europeiska gemenskapernas budget som omedelbart kan tilldelas den europeiska e-juridiken.
49. Vidare bör, såsom kommissionen föreslår, ett enda övergripande program som omfattar både civilrätt och straffrätt övervägas så snart som möjligt. Budgetmedlen bör avsevärt ökas för att möta kraven på nationell nivå och gemenskapsnivå för upprättandet av europeisk e-juridik. Det skulle också vara nödvändigt att de för närvarande gällande urvalskriterierna i programmen för civilrätt och straffrätt förtydligas och harmoniseras för att ta hänsyn till den europeiska e-juridikens kriterier såsom de fastställs i punkt III i detta dokument.
50. De europeiska e-juridikprojekt i enlighet med den aktuella handlingsplanen som inte omfattas av punkt 49 kommer eventuellt att finansieras inom ramen för andra tillgängliga gemenskapsprogram om de uppfyller de villkor som fastställs i dessa program.

IV ORDFÖRANDESKAPETS FÖRSLAG

51. Utarbetandet av en flerårig handlingsplan förutsätter följande.

- a) Att det, för genomförandet av den europeiska e-juridikens funktioner, i enlighet med budgetförordningen för Europeiska gemenskapernas allmänna budget, fastställs vilka uppgifter som ska utföras, att prioriteringarna för dessa definieras och, så långt det är möjligt, de tidsfrister som ska iakttas. En viss flexibilitet är emellertid nödvändig för att säkerställa en god anpassningsbarhet till den utveckling som kommer att ske i denna sektor.
- b) Att fördela uppgifterna mellan rådet, medlemsstaterna, Europeiska kommissionen och en struktur för genomförande/samordning av vissa tekniska uppgifter som bör fastställas. Denna fördelning bör också omfatta urvalsreglerna för framtida projekt.
- c) Att fastställa en metod för att säkerställa en noggrann uppföljning och en utvärdering av genomförandet av handlingsplanen.

52. Detta innefattar att rådet, med beaktande av varje institutions oberoende och i enlighet med artiklarna 5 och 7 i EG-fördraget, fattar ett visst antal beslut om de frågor som tas upp i detta dokument, i synnerhet

- a) om den arbetsstruktur som måste upprättas på EU-nivå för att genomföra de europeiska e-juridikprojekten och kontrollera tillämpningen och utvecklingen av dessa,
- b) om fördelningen av uppgifter mellan de olika aktörerna: rådet, Europeiska kommissionen, medlemsstaterna.

53. I det sammanhanget framhåller ordförandeskapet att de fåtaliga erfarenheter av system för e-juridik som finns (inledningen av det europeiska rättsliga nätverket för brottmål, sammankopplingen av kriminalregister) visar att ett initiativ från en eller flera medlemsstater ofta varit avgörande för att inleda projekt.

54. Efter ett visst skede i utvecklingen gör emellertid deltagandet av ett mer betydande antal medlemsstater att arbetet blir mer komplicerat. Det blir således nödvändigt att ge en europeisk dimension åt utvecklingen, förvaltningen och framstegen med projektet.

55. Vidare bevisar de olika tekniska aspekter som studerats ovan att vissa uppgifter av övergripande art skulle vinna på att förvaltas på europeisk nivå. Avsevärda stordriftsfördelar kan väntas så snart antalet tillgängliga e-juridiska tjänster kommer att öka.

1. För en europeisk e-juridik

56. Ordförandeskapet föreslår att programmet för e-juridik byter namn till europeisk e-juridik.

2. Mot upprättandet av en arbetsstruktur

57. Med beaktande av den utveckling som beskrivits i denna handlingsplan, och för att möjliggöra genomförandet av ett flerårigt program för genomförandet av den europeiska

e-juridiken, föreslår ordförandeskapet att följande övergripande arbetsstruktur inrättas:

a) Projektspecifikationen

58. I linje med de riktlinjer som fastställs i denna handlingsplan ansvarar rådet för uppföljningen och genomförandet av det fleråriga arbetsprogrammet. Det fattar alla beslut som krävs för förverkligandet av de mål som fastställs i denna handlingsplan. Det har särskilt till uppgift att, i enlighet med de kriterier som fastställs i punkt III och i nära kontakt med kommissionen, upprätta förteckningen över nya projekt, som föreslagits av rådet, medlemsstaterna (punkt c) eller kommissionen.

59. Kommissionen genomför alla undersökningar som den anser lämpliga på eget initiativ eller på rådets begäran.

60. Rådet kan fastställa de funktionella specifikationerna för projekten.

61. När det gäller gemenskapsfinansieringen beaktar kommissionen, med iakttagande av tillämpliga förfaranden, till fullo rådets riktlinjer och beslut.

b) Ibrukttagandet

62. Europeiska kommissionen ställer till rådets förfogande en struktur för ibrukttagande med ansvar för

- i) att skapa de tekniska förutsättningarna för systemet för europeisk e-juridik, enligt det förfarande som fastställs i punkt 58.
- ii) att, på begäran av rådet, i nära kontakt med medlemsstaterna och på grundval av tillgänglig gemenskapsfinansiering genomföra de projekt för europeisk e-juridik som fastställs i det fleråriga handlingsprogrammet, eller kompletterande projekt,
- iii) att, före utgången av år 2009, genomföra en första version av den europeiska e-juridikportalen, med iakttagande av de principer som fastställs genom det pilotprojekt som inrättats inom ramen för arbetsgruppen för e-juridik och i enlighet med beslut som rådet uppmannas att fatta. Utifrån denna första version kommer portalen stegvis att innefatta ytterligare funktionaliteter som utvecklas inom särskilda pilotprojekt.

För att utnyttja medlemsstaternas och kommissionens kompetens på ett kompletterande sätt ska kommissionen inrätta en arbetsgrupp med tekniska experter, inklusive dem som medlemsstaterna utser, som genom regelbundna möten kan följa upp pågående projekt och besluta vilka tekniska alternativ som ska genomföras.

Kommissionen ska dessutom informera rådet om framstegen med arbetet och om de frågor som diskuterats i expertgruppen för att därigenom sörja för en adekvat uppföljning från medlemsstaternas sida och för att se till att dessa kan bidra till arbetet med sina framsteg i fråga om metoder och teknik.

c) *Medlemsstaterna*

63. Medlemsstaterna kan, utan att det påverkar tillämpningen av de regler som anges i punkt a, i förekommande fall genom tillgänglig gemenskapsfinansiering, föreslå och inleda nya projekt för europeisk e-juridik, i enlighet med de tekniska specifikationer som fastställs av rådet i nära samråd med kommissionen, i synnerhet när det avser respekten för tekniska standarder och flerspråkiga gränssnitt.

3. Översynsklausul

64. Arbetsgruppen för e-juridik ska göra en utvärdering av det arbete som utförts av strukturen för ibruktagandet under

första halvåret 2010 och ska vid behov förelägga rådet förslag till förbättringar av dess funktionssätt.

4. Ett flerårigt program

65. Det fleråriga programmet i bilagan kommer att uppdateras regelbundet allt eftersom arbetet fortskrider.

V SLUTSATSER

66. Coreper/rådet uppmanas att godkänna denna handlingsplan för europeisk e-juridik.
-

BILAGA
HANDLINGSPLAN

Bilaga till den fleråriga handlingsplanen 2009-2013 för europeisk e-juridik

Inledning

Projekten har knutits till en projekttyp beroende på vilken av följande kategorier de faller under:

- Stöd till rättsakter som antagits för utvecklingen av det europeiska rättsliga området.
- Sammankoppling av nationella register.
- Övergripande problematik.
- Utbyte av goda rutiner.

Projekt	Lägesrapport	Åtgärd som ska vidtas	Ansvarig för åtgärden	Tidsplan för arbetet	Kommentarer	Projekttyp
E-juridikportal	— En prototyp för portalen har utformats av en grupp medlemsstater — DIM-systemet har utarbetats av vissa medlemsstater inom ramen för arbetsgruppen e-juridik — Prototypen öppnades för medlemmarna i arbetsgruppen för e-juridik i april 2008	— Autentisering och identifiering — Säkerhet — Flerspråkigt gränssnitt och översättningsarbete — Tekniska standarder — Elektroniska kommunikationer mellan rättsliga myndigheter genom ett säkrat nät. Arbetet pågår inom ramen för IDABC-programmet och i arbetsgruppen för e-juridik	— Gruppen av medlemsstater och kommissionen — Kommissionen i fullt samarbete med den grupp av medlemsstater som deltar i pilotprojektet — Kommissionen gör en genomförbarhetsstudie	2009–2011 Portalen inleds 2008, med en öppning för allmänheten i december 2009 (jfr slutsatserna från Europeiska rådets möte en 18–19 juni 2008) Därefter förbättring och utveckling av portalen tack vare genomförandet av andra projekt	En analys pågår De tillgängliga webbplatserna kommer att fastställas med hänsyn till de stödberättigade projekt och de kriterier som godkänns av rådet	Övergripande problematik

Sammankoppling av kriminalregister	— Inom ramen för ett pilotprojekt, sammankoppling 2006 av kriminalregistren i ES, BE, DE och FR, utvidgat i januari 2008 till CZ och LU — Detta projekt pågår för närvarande mellan 6 medlemsstater; 14 medlemsstater är idag projektpartner — Politisk överenskommelse vid RIF-rådet i juni 2007 om utkastet till rambeslut om organisationen av medlemsstaternas utbyte av uppgifter ur kriminalregistret och uppgifternas innehåll — Rådets allmänna riktlinje av den 24 oktober 2008 om utkastet till Ecris-beslut, som syftar till att fastställa grunderna för ett elektroniskt format för informationsutbyte mellan de 27 medlemsstaterna	— Utarbetande av ett referensgenomförande för att underlätta att nya medlemsstater ansluts till sammankopplingen — Införande av medfinansiering från EU avsedd för att förbereda sammankopplingen av nationella kriminalregister	Rådet (arbete med utkastet till Ecris i arbetsgruppen för straffrättsligt samarbete) och kommissionen (utformning av referensgenomförandet och EU:s medfinansiering)	— Referensgenom-förandet ställs till förfogande under 2009 — Pågående medfinansiering	Hittills har arbetsgruppen för straffrättsligt samarbete följt detta arbete	Samman-koppling av nationella register och stöd till rättsakter som antagits för utvecklingen av det europeiska rättsliga området
Europeiskt betalningsföreläggande	— Förordningen av den 30 december 2006 i vilken möjligheten att använda elektronisk väg anges — Prototyp för det automatiska förfarande som utformats av vissa medlemsstater — Studie har inletts av kommissionen	— Fortsätta debatten och arbetet ned prototypen — Skapa dynamiska formulär — Inlämnande av en ansökan på elektronisk väg	— (Grupp av medlemsstater, därefter kommissionen) — (Grupp av medlemsstater, därefter kommissionen) — Kommissionen	2009–2011		Stöd till rättsakter som antagits för utvecklingen av det europeiska rättsliga området

Rättshjälp	Rådets direktiv av den 27 januari 2003 om förbättring av möjligheterna till rättslig prövning i gränsöverskridande tvister genom fastställande av gemensamma minimiregler för rättshjälp i sådana tvister	— Integrering av information om portalen — Ansökan om och beviljande av rättshjälp online: inledande av genomförbarhetsstudie	Kommissionen	2009–2013		Stöd till rättsakter som antagits för utvecklingen av det europeiska rättsliga området
Europeiskt småmålsförfarande	Förordning av den 11 juli 2007 i vilken möjligheten att använda elektronisk väg anges	— Kommissionen inleder en genomförbarhetsstudie — Skapande av dynamiska formulär — Inlämnande av en ansökan på elektronisk väg	— Kommissionen — Grupp av medlemsstater och kommissionen — Grupp av medlemsstater, därefter kommissionen	2009–2013		Stöd till rättsakter som antagits för utvecklingen av det europeiska rättsliga området
Översättning	Pilotprojektet Eurovoc Systemet för automatisk översättning, Systran, som använts sedan 1976 Frågeformulär som skickats ut på initiativ av Österrike Arbete med semantisk interoperabilitet och tabeller (till hjälp för förståelsen)	— Successivt upprättande av en flerspråkig juridisk vokabulär — Finansiering av översättningsmotorer som är anpassade till det rättsliga området för alla europeiska språkpar — Sammankoppling av databaser över översättare och tolkar — Skapande av en juridisk ordlista — Utarbetande av tabeller över semantisk konkordans på olika områden	— Kommissionen (Publikationsbyrån) — Kommissionen (Översättningstjänsten) — Grupp av medlemsstater, därefter kommissionen — Kommissionen och medlemsstaterna — Semic-EU	2009–2013 2009–2013 2009–2013 2009–2013		Övergripande problematik

Förbättrad användning av videokonferensteknik	— Broschyr som utarbetats under det slovenska ordförandeskapet — En handbok för användare håller på att utarbetas — Utskick av ett frågeformulär om utrustning för videokonferenser och de rättsliga villkoren för användningen — Projekt för utarbetande av ett reservationssystem: utvärdering av dess genomförbarhet och relevans	— Slutlig utformning och utläggning av broschyren i portalen — Slutlig utformning och utläggning av handboken i portalen — Utläggning på Internet av uppdaterad information om domstolarnas utrustning för videokonferenser och de rättsliga villkoren för användningen — Utarbetande av ett system för reservation online	— Kommissionen i samarbete med medlemsstaterna — Medlemsstaterna — Förvaltaren av det europeiska rättsliga nätverket på privaträttens område — Förvaltaren av det europeiska straffrättsliga nätverket — Kommissionen i samarbete med medlemsstaterna	— 2008–2009 — Senast slutet av 2009 — Faktisk utläggning på Internet senast under 2009 — Inledning 2009	Göra de två nätverken delaktiga i arbetet	Stöd till rättsakter som antagits för utvecklingen av det europeiska rättsliga området och utbyte av goda rutiner
Medling	Direktivet av den 21 maj 2008 ska införlivas i nationell lagstiftning före den 21 maj 2011	— Integrering av information i portalen — Inledning av genomförbarhetsstudie	Kommissionen	2011–2013	Tidsplanen för arbetet är kopplad till dagen för införlivandet av direktivet	Stöd till rättsakter som antagits för utvecklingen av det europeiska rättsliga området
Elektronisk signatur ⁽¹⁾	— Arbetet har inletts (IDABC) ⁽²⁾		Kommissionen	2009–2001	Projektet genomförs av GD SANCO	Övergripande problematik
(Elektronisk) delgivning av handlingar i mål och ärenden	Rådets förordning av den 29 maj 2000 om delgivning i medlemsstaterna av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur	— Genomförbarhetsstudie	Kommissionen	2010–2011		Stöd till rättsakter som antagits för utvecklingen av det europeiska rättsliga området

Elektronisk betalning av kostnader för rättsliga förfaranden	Möjliggöra elektronisk betalning av kostnader för rättsliga förfaranden	Inledning av arbetet	Medlemsstaterna	2011–2013		Stöd till rättsakter som antagits för utvecklingen av det europeiska rättsliga området
Sammankoppling av konkursregister	— Prototyp som omfattar uppgifter från konkursregistren i vissa medlemsstater	— Tillägg av uppgifter från konkursregistren i andra medlemsstater — Skapande av ett flerspråkigt gränssnitt — Skapande av en juridisk och semantisk ordlista	Gruppen av medlemsstater, därefter kommissionen	Fortsättning under 2009 på initiativ av medlemsstaterna. Införande i portalen		Sammankoppling av nationella register
Sammankoppling av fastighetsregister (integrering av Eulis)	— Arbete som utförts av Eulis	— Första fasen: Skapande av en länk till Eulis webbplats — Andra fasen: Analys av en eventuell partiell integrering av Eulis i portalen. Autentisering av användaren via portalen	Kommissionen	2009–2010	Koppling till arbetet inom rådets övriga instanser	Sammankoppling av nationella register
Sammankoppling av handelsregister (integrering av EBR)	Arbete som utförts av EBR	— Första fasen: Skapande av en länk till EBR:s webbplats — Andra fasen: Analys av en eventuell partiell integrering av EBR i portalen. Autentisering av användaren via portalen	Kommissionen	2009–2010	Koppling till arbetet inom rådets övriga instanser	Sammankoppling av nationella register
Sammankoppling av testamentsregister	— Pilotprojekt: faktisk sammankoppling mellan Frankrike och Belgien	— Fastställa möjligheterna till samarbete med ARERT (CNUE) — –Genomförbarhetsstudie av kommissionen	RIF-rådet och ARERT (CNUE)	2011(2013	Koppling till den framtida rättsakten om arv som kommissionen ska lägga fram 2009	Sammankoppling av nationella register

Utbildning av rätts- tillämpare	— En analys av e-lärande pågår inom det europeiska nätverket för rättslig utbildning — Ett rättsligt forum har inrättats av kommissionen — En analys av de olika formerna av nationell praxis inom en arbetsgrupp i begränsad krets	— Utveckling av verktygen för e-lärande — Anordnande av årliga möten i det rättsliga forumet om olika temaområden inom e-juridik — Utbildning i användning av videokonferenser	— Det europeiska nätverket för rättslig utbildning — Kommissionen — Medlemsstaterna på nationell nivå och vid behov på europeisk nivå genom det europeiska nätverket för rättslig utbildning	2010-2012		Utbyte av goda rutiner
--	---	--	--	-----------	--	------------------------

⁽¹⁾ Se även arbetet med autentisering och identifiering enligt ovan för projektet e-juridikportal.

⁽²⁾ Med beaktande av att det europeiska e-juridikprojektet är ett självständigt projekt.

KOMMISSIONEN

Eurons växelkurs ⁽¹⁾

30 mars 2009

(2009/C 75/02)

1 euro =

Valuta		Kurs	Valuta		Kurs
USD	US-dollar	1,3193	AUD	australisk dollar	1,9386
JPY	japansk yen	127,93	CAD	kanadensisk dollar	1,6533
DKK	dansk krona	7,4488	HKD	Hongkongdollar	10,2250
GBP	pund sterling	0,92910	NZD	nyzeeländsk dollar	2,3448
SEK	svensk krona	10,9662	SGD	singaporiensk dollar	2,0055
CHF	schweizisk franc	1,5159	KRW	sydkoreansk won	1 848,04
ISK	isländsk krona		ZAR	sydafrikansk rand	12,8433
NOK	norsk krona	8,9510	CNY	kinesisk yuan renminbi	9,0893
BGN	bulgarisk lev	1,9558	HRK	kroatisk kuna	7,4850
CZK	tjeckisk koruna	27,469	IDR	indonesisk rupiah	15 244,51
EEK	estnisk krona	15,6466	MYR	malaysisk ringgit	4,8560
HUF	ungersk forint	308,65	PHP	filippinsk peso	63,980
LTL	litauisk litas	3,4528	RUB	rysk rubel	44,8913
LVL	lettisk lats	0,7096	THB	thailändsk baht	47,257
PLN	polsk zloty	4,7260	BRL	brasiliansk real	3,0608
RON	rumänsk leu	4,2238	MXN	mexikansk peso	19,1611
TRY	turkisk lira	2,2352	INR	indisk rupie	67,9640

⁽¹⁾ Källa: Referensväxelkurs offentliggjord av Europeiska centralbanken.

ADMINISTRATIVA KOMMISSIONEN FÖR SOCIAL TRYGGHET FÖR MIGRERANDE ARBETARE

Omräkningskurser för valutor enligt rådets förordning (EEG) nr 574/72

(2009/C 75/03)

Artikel 107.1, 107.2 och 107.4 i förordning (EEG) nr 574/72

Referensperiod: januari 2009

Tillämpningsperiod: april, maj, juni 2009

01-2009	EUR	BGN	CZK	DKK	EEK	LVL	LTL	HUF	PLN
1 EUR =	1	1,95580	27,1693	7,45194	15,6466	0,704329	3,45280	279,859	4,23002
1 BGN =	0,511300	1	13,8917	3,81017	8,00010	0,360123	1,76542	143,092	2,16281
1 CZK =	0,0368062	0,0719856	1	0,274278	0,575892	0,0259237	0,127084	10,3005	0,155691
1 DKK =	0,134193	0,262455	3,64594	1	2,09967	0,0945162	0,463343	37,5551	0,567640
1 EEK =	0,0639116	0,124998	1,73644	0,476266	1	0,0450148	0,220674	17,8862	0,270347
1 LVL =	1,41979	2,77683	38,5748	10,5802	22,2149	1	4,90226	397,341	6,00575
1 LTL =	0,289620	0,566439	7,86878	2,15823	4,53157	0,203988	1	81,0526	1,22510
1 HUF =	0,00357323	0,00698853	0,0970824	0,0266275	0,0559090	0,00251673	0,0123377	1	0,0151148
1 PLN =	0,236406	0,462362	6,42298	1,76168	3,69894	0,166507	0,816261	66,1601	1
1 RON =	0,236107	0,461778	6,41487	1,75946	3,69427	0,166297	0,815230	66,0766	0,998737
1 SEK =	0,093228	0,182335	2,53294	0,694729	1,45870	0,0656631	0,321897	26,0906	0,394356
1 GBP =	1,08910	2,13005	29,5900	8,11587	17,0406	0,767081	3,76043	304,793	4,60690
1 NOK =	0,108502	0,212209	2,94793	0,808552	1,69769	0,0764212	0,374636	30,3653	0,458966
1 ISK =	0,00609146	0,0119137	0,165501	0,0453932	0,0953106	0,00429039	0,0210326	1,70475	0,0257670
1 CHF =	0,669583	1,30957	18,1921	4,98969	10,4767	0,471606	2,31194	187,389	2,83235

01-2009	RON	SEK	GBP	NOK	ISK	CHF
1 EUR =	4,23537	10,7264	0,918193	9,21640	—	1,49347
1 BGN =	2,16554	5,48441	0,469472	4,71235	—	0,763609
1 CZK =	0,155888	0,394798	0,0337952	0,339221	—	0,0549688
1 DKK =	0,568358	1,43941	0,123215	1,23678	—	0,200413
1 EEK =	0,270689	0,685542	0,0586832	0,589036	—	0,0954499
1 LVL =	6,01334	15,2293	1,30364	13,0854	—	2,12041
1 LTL =	1,22665	3,10658	0,265927	2,66926	—	0,432538
1 HUF =	0,0151340	0,038328	0,00328092	0,0329324	—	0,00533651
1 PLN =	1,00126	2,53578	0,217066	2,17881	—	0,353064
1 RON =	1	2,53258	0,216792	2,17606	—	0,352618
1 SEK =	0,394854	1	0,0856012	0,859226	—	0,139233
1 GBP =	4,61272	11,6821	1	10,0375	—	1,62653
1 NOK =	0,459547	1,16384	0,0996259	1	—	0,162044
1 ISK =	0,0257996	0,0653394	0,00559313	0,0561414	1	0,00909739
1 CHF =	2,83593	7,18222	0,614806	6,17115	—	1

1. Genom förordning (EEG) nr 574/72 skall omräkningskursen till en valuta av belopp som är uttryckta i en annan valuta vara den kurs som under den referensperiod som fastställs i punkt 2 beräknas av kommissionen på grundval av det månatliga genomsnittet av de referensvalutakurser som offentliggörs av Europeiska centralbanken.
2. Referensperioden skall vara
 - januari månad för omräkningskurser som gäller från och med påföljande 1 april,
 - april månad för omräkningskurser som gäller från och med påföljande 1 juli,
 - juli månad för omräkningskurser som gäller från och med påföljande 1 oktober,
 - oktober månad för omräkningskurser som gäller från och med påföljande 1 januari.

Valutaomräkningskurserna skall offentliggöras i det andra numret i februari, maj, augusti och november i *Europeiska unionens officiella tidning* (C-serien).

Yttrande från Rådgivande kommittén för koncentrationer avgivet vid dess möte den 5 december 2008 om ett utkast till beslut i ärende COMP/M.5046 – Friesland Foods/Campina

Föredragande medlemsstat: Sverige

(2009/C 75/04)

1. Rådgivande kommittén är enig med kommissionen om att den anmälda transaktionen utgör en koncentration enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004.
2. Rådgivande kommittén är enig med kommissionen om att den anmälda transaktionen har en gemenskapsdimension enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004.
3. Rådgivande kommittén instämmer med kommissionen i följande avgränsning av relevanta produktmarknader för bedömningen av den aktuella transaktionen:
 - a) Uppköp av obehandlad mjölk som delats in i uppköp av konventionell obehandlad mjölk och uppköp av organisk obehandlad mjölk.
 - b) Färska basmjölkprodukter som delats in i färsk mjölk, färsk kärnmjölk och vanlig yoghurt.
 - c) Hållbarhetsbehandlade basmjölkprodukter.
 - d) Organiska färska basmjölkprodukter.
 - e) Ost av holländsk typ till specialiserade ostgrossister respektive till moderna detaljhandelstyper.
 - f) Bulksmör som delats in i vanligt smör, fraktionerad smörolja och icke-fraktionerad smörolja och förpackat smör som indelats i försäljning till segmenten restauranger och storhushåll (*Out of Home* ("OOH")) samt detaljhandel.
 - g) Mervärdesyoghurt och kvarg som säljs till segmentet restauranger och storhushåll.
 - h) Färska smaksatta mjölkdrycker med externa varumärken sålda utan hälsopåståenden som indelats i försäljning till segmenten restauranger och storhushåll samt detaljhandel.
 - i) Hållbarhetsbehandlade smaksatta mjölkdrycker som indelats i hållbarhetsbehandlade mjölkdrycker smaksatta med choklad och hållbarhetsbehandlade mjölkdrycker smaksatta med frukt.
 - j) Färsk kräm och gröt som indelats i försäljning till segmenten restauranger och storhushåll samt detaljhandel.
 - k) Flytande grädde som indelats i försäljning till segmenten restauranger och storhushåll, industri samt detaljhandel.
 - l) Grädde på sprejflaska som indelats i grädde och gräddanaloger avsedda att sprejas och i försäljning till segmenten restauranger och storhushåll samt detaljhandel.
 - m) Kaffemjölk som indelats i försäljning till segmenten restauranger och storhushåll samt detaljhandel och kaffegrädde som indelats i försäljning till segmenten restauranger och storhushåll samt detaljhandel.
 - n) Sprejtorkade emulsioner som indelats i mjölk-/gräddersättning, skumgivare och topping.
 - o) Laktos av livsmedelskvalitet.
 - p) Laktos av läkemedelskvalitet som indelats i farmaceutisk laktos och laktos för pulverinhalatorer (DPI).
4. Rådgivande kommittén instämmer med kommissionen i följande avgränsning av relevanta geografiska marknader för bedömningen av den aktuella transaktionen:
 - a) Nationell (Nederländerna) när det gäller alla marknader för uppköp av obehandlad mjölk.
 - b) Nationell (Nederländerna) när det gäller alla marknader för färska basmjölkprodukter.
 - c) Mer än den nationella (inklusive Belgien, Tyskland och Nederländerna) för hållbarhetsbehandlade basmjölkprodukter.
 - d) Nationell (Nederländerna) för organiska färska basmjölkprodukter.

- e) Nationell (Nederländerna) när det gäller alla marknader för ost av holländsk typ (utom kantfri ost).
 - f) Hela EES när det gäller alla marknader för bulksmör och mer än den nationella (åtminstone inklusive Belgien, Tyskland och Nederländerna) när det gäller alla marknader för förpackat smör.
 - g) Nationell (Nederländerna) för mervärdesyoghurt och kvarg som säljs till segmenten restauranger och storhushåll.
 - h) Nationell (Nederländerna) när det gäller alla marknader för färska smaksatta mjölkdrycker med externa varumärken sålda utan hälsopåståenden.
 - i) Nationell (Nederländerna och Belgien) eller alternativet mer än den nationella (inklusive Belgien, Tyskland och Nederländerna) när det gäller alla marknader för hållbarhetsbehandlade smaksatta mjölkdrycker.
 - j) Nationell (Nederländerna) när det gäller alla marknader för färsk kräm och gröt.
 - k) Mer än den nationella (åtminstone inklusive Belgien, Tyskland och Nederländerna) när det gäller alla marknader för flytande grädde.
 - l) Mer än den nationella (åtminstone inklusive Belgien, Tyskland och Nederländerna) när det gäller alla marknader för grädde på sprejflaska.
 - m) Mer än den nationella (inklusive Belgien, Tyskland och Nederländerna) när det gäller alla marknader för kaffemjolk och kaffegrädde.
 - n) Hela EES när det gäller alla marknader för sprejtorkade emulsioner.
 - o) Hela EES eller global när det gäller laktos av livsmedelskvalitet.
 - p) Hela EES eller global när det gäller alla marknader för laktos av läkemedelskvalitet.
5. Rådgivande kommittén är enig med kommissionen om att den planerade koncentrationen sannolikt kommer att påtagligt hämma den effektiva konkurrensen inom den gemensamma marknaden eller en väsentlig del av den på följande marknader:
- a) Uppköp av konventionell obehandlad mjölk i Nederländerna.
 - b) Alla marknader för färska basmjölkprodukter i Nederländerna.
 - c) Alla marknader för ost av holländsk typ i Nederländerna.
 - d) Mervärdesyoghurt och kvarg som säljs till segmenten restauranger och storhushåll i Nederländerna.
 - e) Alla marknader för färska smaksatta mjölkdrycker med externa varumärken sålda utan hälsopåståenden i Nederländerna.
 - f) Alla marknader för hållbarhetsbehandlade mjölkdrycker i Nederländerna och Belgien eller alternativt i en större region inklusive Belgien, Tyskland och Nederländerna.
 - g) Alla marknader för färsk kräm och gröt i Nederländerna.
6. Rådgivande kommittén är enig med kommissionen om att den planerade koncentrationen sannolikt inte kommer att påtagligt hämma den effektiva konkurrensen inom den gemensamma marknaden eller en väsentlig del av den på följande marknader:
- a) Uppköp av organisk obehandlad mjölk i Nederländerna.
 - b) Hållbarhetsbehandlade basmjölkprodukter.
 - c) Organiska färska basmjölkprodukter.
 - d) Kantfri ost.
 - e) Alla marknader för bulksmör och förpackat smör.
 - f) Alla marknader för flytande grädde.
 - g) Alla marknader för grädde på sprejflaska.
 - h) Alla marknader för kaffemjolk och kaffegrädde.

- i) Alla marknader för spraytorkade emulsioner.
 - j) Alla marknader för laktos av livsmedelskvalitet.
 - k) Alla marknader för laktos av läkemedelskvalitet (inklusive laktos för pulverinhalatorer (DPI)).
7. Rådgivande kommittén är enig med kommissionen om att de åtaganden som gjorts är tillräckliga för att undanröja de påtagliga hindren för konkurrensen på följande marknader:
- a) Uppköp av konventionell obehandlad mjölk i Nederländerna.
 - b) Alla marknader för färska basmjölkprodukter i Nederländerna.
 - c) Alla marknader för ost av holländsk typ i Nederländerna.
 - d) Mervärdesyoghurt och kvarg som säljs till segmentet restauranger och storhushåll i Nederländerna.
 - e) Alla marknader för färska smaksatta mjölkdrycker med externa varumärken sålda utan hälsopåståenden i Nederländerna.
 - f) Alla marknader för hållbarhetsbehandlade mjölkdrycker i Nederländerna och Belgien eller alternativt i en större region inklusive Belgien, Tyskland och Nederländerna.
 - g) Alla marknader för färsk kräm och gröt i Nederländerna.
8. Rådgivande kommittén är enig med kommissionen om att den planerade koncentrationen, ifall de av parterna erbjudna åtagandena uppfylls helt och beaktas sammantaget, inte påtagligt hämmar den effektiva konkurrensen inom den gemensamma marknaden eller en väsentlig del av den.
9. Rådgivande kommittén instämmer i kommissionens åsikt att den anmälda koncentrationen bör förklaras förenlig med den gemensamma marknaden och EES-avtalet, i enlighet med artikel 2.2 och artikel 8.2 i koncentrationsförordningen och artikel 57 i EES-avtalet.
10. Kommittén rekommenderar att detta yttrande offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.
-

Slutrapport ⁽¹⁾ i ärendet COMP/M.5046 – Friesland Food/Campina

(2009/C 75/05)

INLEDNING

Den 12 juni 2008 mottog kommissionen en anmälan om en planerad koncentration ⁽²⁾ enligt vilken kooperativen Zuivelcoöperatie Campina U.A. och Zuivelcoöperatie Friesland Foods U.A. (nedan kallade *parterna*) avser att gå samman genom en fullständig företagssammanslutning i rättslig mening.

Kommissionen inledde ett förfarande den 17 juli 2008 på grundval av att koncentrationen föranledde allvarliga tvivel om huruvida den var förenlig med den gemensamma marknaden och EES-avtalet ⁽³⁾.

FÖRFARANDE**Förlängning av tidsfristen**

Kommissionen förlängde förfarandet med fem arbetsdagar under fas II, efter överenskommelse med parterna ⁽⁴⁾.

Meddelande om invändningar och svar

Kommissionen utfärdade ett meddelande om invändningar den 3 oktober 2008. I detta meddelande var kommissionens preliminära slutsats att transaktionen skulle medföra allvarliga konkurrensfarhågor på följande 14 produktmarknader: försäljning av färsk mjölk, färsk kärnmjölk och naturell yoghurt, försäljning av färska mjölkdrycker med externa varumärken sålda utan hälsopåståenden och uppdelade efter distributionskanal i segmenten detaljhandel samt restauranger och storhushåll (*Out of Home* ("OOH")), försäljning av mervärdesyoghurtar och kvarg i segmentet restauranger och storhushåll, försäljning av färsk kräm och gröt (tillsammans "färska mjölkproduktsdesserter"), försäljning av hållbarhetsbehandlade mjölkdrycker, försäljning av ost av holländsk typ till specialiserade grossister och till moderna detaljhandelstyper, uppköp av konventionell obehandlad mjölk (i den mån detta är kopplat till konkurrensfarhågor på marknader i efterföljande led) samt försäljning av farmaceutisk laktos och laktos för pulverinhalatorer (DPI).

Parterna besvarade meddelandet om invändningar den 17 oktober 2008.

Tillgång till ärendeakten

Parterna fick tillgång till ärendeakten den 6 oktober 2008.

De fick därefter vid flera tillfällen tillgång till nya handlingar som tillförts ärendeakten efter delgivningen av meddelandet om invändningar.

Medverkan av tredje part

Följande tredje parter fick delta i förfarande efter att till mig ha lämnat motiverade ansökningar: Superunie C.I.V. B.A., Albert Heijn B.V., Arla Foods AmbA och CBC Co., Ltd.

Muntligt hörande

Ett muntligt hörande ägde rum den 21 oktober 2008. Vid detta tillfälle närvarande parterna, två av de fyra tredjeparter som fått tillstånd att delta (Albert Heijn B.V. och Arla Foods AmbA) samt elva medlemsstater. Parternas kommentarer föranledde kommissionen att göra ytterligare undersökningar.

Åtaganden

Redan innan det muntliga hörandet lämnade parterna in ett utkast till korrigerande åtgärder gällande färska mjölkprodukter. Vid ett avstämningsmöte med parterna efter det muntliga hörandet informerade kommissionen dem om att utkastet till korrigerande åtgärder inte skulle undanröja alla invändningarna i meddelandet. För att sätta parterna i stånd att lämna ett genomförbart förslag med korrigerande åtgärder förlängde kommissionen förfarandet med en arbetsdag efter överenskommelse med parterna ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Enligt artiklarna 15 och 16 i kommissionens beslut 2001/462/EG, EKS av den 23 maj 2001 om kompetensområdet för förhållsombudet i vissa konkurrensförfaranden (EGT L 162, 19.6.2001, s. 21).

⁽²⁾ I kraft av artikel 4 i rådets förordning (EG) nr 139/2004 (EG:s koncentrationsförordning).

⁽³⁾ Jfr artikel 6.1 c i förordning (EG) nr 139/2004.

⁽⁴⁾ I enlighet med artikel 10.3 andra stycket i koncentrationsförordningen.

En första omgång bindande åtaganden erbjöds därefter av parterna, och dessa kompletterades senare. Paketet med korrigerande åtgärder består huvudsakligen av en avyttring av verksamheter som rör färsk mjölkprodukter, ost och hållbarhetsbehandlade mjölkprodukter samt tillgång till obehandlad mjölk. Det påföljande marknadstestet visade att betydande förbättringar behövdes. Parterna lämnade därför in ett omarbetat åtagandepaket.

Det andra marknadstestet visade att förbättringar ännu krävdes i fråga om uppköp av obehandlad mjölk för att säkerställa konkurrensen på marknaderna i efterföljande led för färsk mjölkprodukter och ost.

Den 27 november 2008 lämnade parterna in ett slutligt åtagandepaket.

I fråga om åtagandena informerade parterna mig om sin uppfattning att kommissionen hade kränt deras rätt till svaromål. Kommissionen påstods ha krävt att de skulle erbjuda en korrigerande åtgärd på marknaden för uppköp av obehandlad mjölk, vilket enligt deras åsikt inte hade någon grund i meddelandet om invändningar.

Härvidlag konstaterar jag att kommissionen varken i utkastet till beslut eller tidigare i meddelandet om invändningar drar slutsatsen att det sammanslagna företags starka marknadsställning på marknaden för uppköp av obehandlad mjölk i sig skulle innebära att effektiv konkurrens påtagligt skulle hämmas. Konkurrensfarhågorna grundar sig snarare på parternas stärkta marknadsställning på marknaderna i efterföljande led. De av parterna föreslagna åtagandena gällande uppköp av obehandlad mjölk, jämte åtagandena om färsk mjölkprodukter och ost, gör det möjligt att återställa effektiv konkurrens på dessa marknader i efterföljande led eftersom köparna av den avyttrade verksamheten och konkurrenterna på marknader i efterföljande led kan säkerställa adekvata varaktiga leveranser av obehandlad mjölk. Sedan farhågorna i fråga om marknaderna i efterföljande led väl undanröjts, åtgärdas följaktligen problemen på marknaden för uppköp av obehandlad mjölk också automatiskt.

Vad jag förstår har kommissionens avdelningar därefter under ett avstämningsmöte tagit upp potentiella missförstånd i de föregående kontakterna och bekräftade för parterna att farhågorna i fråga om marknaden för uppköp av obehandlad mjölk avser hinder för inträde och/eller expansion på marknader i efterföljande led och att åtagandena gällande tillgång till obehandlad mjölk därför behövs för att undanröja konkurrensfarhågorna på marknader i efterföljande led.

Parterna har inte gått vidare med denna fråga hos mig.

UTKAST TILL BESLUT

I beslutsutkastet var kommissionens slutsats den att de åtaganden som gjordes den 27 november 2008 innebär att den planerade koncentrationen inte påtagligt hämmar effektiv konkurrens på marknaderna för försäljning av färsk mjölk, färsk kärnmjölk och naturell yoghurt, försäljning av färsk mjölkdrycker med externa varumärken sålda utan hälsopåståenden, uppdelade efter distributionskanal i detaljhandel och i segmentet restauranger och storkök, försäljning av mervärdesyoghurtar och kvar i segmentet restauranger och storkök, försäljning av färsk kräm och gröt (tillsammans med alla ovan nämnda marknader "färsk mjölkprodukter"), försäljning av hållbarhetsbehandlade mjölkdrycker, försäljning av ost av holländsk typ till specialiserade grossister och till moderna detaljhandelstyper och därför också för uppköp av obehandlad mjölk.

Tvärt emot sin preliminära bedömning har kommissionen fastställt att koncentrationen inte kommer att medföra att effektiv konkurrens påtagligt hämmas vad beträffar farmaceutisk laktos och laktos för pulverinhalatorer (DPI). Kommissionens övergripande slutsats blev att den planerade koncentrationen ska förklaras förenlig med den gemensamma marknaden och EES-avtalets funktion under förutsättning att de åtaganden som anges i bilagan till detta beslut till fullo efterlevs.

Vid sidan av ovan nämnda inlagor från parterna har inte några förfrågningar eller inlagor kommit mig till handa från dem eller annan tredje part. Mot denna bakgrund och under beaktande av ovan anförda observationer anser jag att detta ärende inte påkallar några särskilda kommentarer med avseende på rätten att yttra sig.

Bryssel den 12 december 2008.

Michael ALBERS

SAMMANFATTNING AV KOMMISSIONENS BESLUT

av den 17 december 2008

om att förklara en koncentration förenlig med den gemensamma marknaden och med EES-avtalets funktion

(Ärende COMP/M.5046 – Friesland Foods/Campina)

(delgivet med nr K(2008) 8459)

(Endast den engelska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2009/C 75/06)

Den 17 december 2008 antog kommissionen ett beslut i ett koncentrationsärende enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 om kontroll av företagskoncentrationer, särskilt artikel 8.2 i den förordningen. En icke-konfidentiell version av beslutets fullständiga text finns på ärendets giltiga språk och kommissionens arbetsspråk på GD Konkurrens webbplats:

http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html

I PARTERNA

- (1) Friesland Foods har 9 417 medlemmar (2007) och säljer mjölkprodukter till konsumenter i Europa, Mellanöstern, Asien och Afrika och ingredienser till företags- och industrikunder över hela världen.
- (2) Campina är ett mejerikooperativ, vars medlemsantal uppgår till 6 885 jordbrukare, (2007) som framställer färska mjölkprodukter, ost, smör, färska och hållbarhetsbehandlade smaksatta drycker samt emulsioner i olika länder i Europa, Nord- och Sydamerika och Asien.

koncentrationsförordningen. Friesland Foods och Campina besvarade meddelandet den 17 oktober 2008. Ett muntligt hörande ägde på de anmälade parternas begäran rum den 21 oktober 2008.

- (6) Den 28 oktober 2008 erbjöd de anmälade parterna åtaganden som skulle göra den planerade koncentrationen förenlig med den gemensamma marknaden. Dessa åtaganden modifierades och den slutliga versionen av åtagandena lämnades till kommissionen den 27 november 2008.

II TRANSAKTIONEN

- (3) Den 12 juni 2008 mottog kommissionen en formell anmälan i kraft av artikel 4 i koncentrationsförordningen, enligt vilken kooperativen Zuivelcoöperatie Campina U.A. (nedan kallat *Campina*) och Zuivelcoöperatie Friesland Foods U.A. (nedan kallat *Friesland Foods*) går samman genom en fullständig företagssammanslutning i rättslig mening. Campina och Friesland Foods kallas nedan gemensamt de *anmälade parterna*.

III SAMMANFATTNING

- (4) Efter granskning av anmälan fattade kommissionen den 17 juli 2008 ett beslut med slutsatsen att transaktionen omfattas av koncentrationsförordningen och ger anledning till allvarliga tvivel beträffande förenligheten med den gemensamma marknaden och EES-avtalets funktion och inledde därför ett förfarande enligt artikel 6.1 c i koncentrationsförordningen.
- (5) Den 3 oktober 2008 tillställdes de anmälade parterna ett meddelande om invändningar i kraft av artikel 18 i

IV MOTIVERING

- (7) Mejerisektorn består av en rad sinsemellan relaterade produktmarknader, som återspeglar den stora variationen av mjölkbaserade slutprodukter. Den typiska affärsmodellen för mejeriföretag, bl.a. mejerikooperativ, är att köpa obehandlad mjölk från jordbrukarna och förädla den till ett flertal typer av mjölkprodukter. Obehandlad mjölk är den gemensamma råvaran, vilket innebär att priserna på mjölkprodukter följer likformiga trender.
- (8) Obehandlad mjölk består av flera näringskomponenter: fett, proteiner, laktos (= mjölsocker) och mineraler. För vissa mjölkprodukter används endast de komponenter som saknar fett (särskilt proteiner och laktos). Andra produkter åter, t.ex. smör och grädde, bygger på fettet i mjölken. Många nyckelprodukter som exempelvis ost och mjölk innehåller en blandning av komponenter med och utan fett. Vissa produkter – särskilt grädde, kärnmjölk och vassla – är i grund och botten biprodukter från tillverkningen av de primära mjölkprodukterna, t.ex. dryckesmjölk och ost.

A. RELEVANTA MARKNADER**1. Uppköp av obehandlad mjölk**

- (9) Vad gäller relevant *produktmarknad*, har marknadsundersökningen bekräftat att organisk obehandlad mjölk och konventionell obehandlad mjölk på efterfrågesidan inte är utbytbara för mjölkförädlarna. På utbudssidan har organiska mjölkbönder inte några incitament att växla över till att framställa konventionell obehandlad mjölk, med tanke på det prispremium som de får och de investeringar som de har gjort för att producera organisk obehandlad mjölk. Att växla till organisk obehandlad mjölk är möjligt för en konventionell mjölkbonde, men kräver betydande investeringar i vall och betesmark (mer extensiv användning) och i genomsnitt en tvåårig övergångsperiod. Slutsatsen blir därför att uppköp av konventionell respektive organisk obehandlad mjölk utgör skilda produktmarknader.
- (10) Vad gäller relevant *geografisk marknad* (för både konventionell och organisk mjölk), befanns parternas verksamheter bara överlappa varandra i Nederländerna. De volymer som av Campina årligen transporteras från Tyskland och Belgien till Nederländerna är försumbara i jämförelse med den totala volym obehandlad mjölk som de anmälade parterna köper i Nederländerna (över 8 000 miljoner kg per år). Koncentrationen anses därför inte ha någon betydande effekt på uppköpsmarknaden utanför Nederländerna och bedömningen har därför koncentrerats på Nederländerna.

2. Basmjolkprodukter

- (11) Vad gäller relevant *produktmarknad*, har slutsatsen blivit att en avgränsning behövs mellan färska mjölkprodukter och hållbarhetsbehandlade mjölkprodukter. Inom varje kategori kan en ytterligare en avgränsning göras mellan organiska och icke-organiska produkter.
- (12) I fråga om icke-organiska och organiska färska basmjölkprodukter är färsk mjölk, färsk kärnmjölk, naturell yoghurt och kräm skilda relevanta produktmarknader på grund av bristande utbytbarhet för kunderna och den bristande utbytbarheten på utbudssidan. Kräm tas upp i avsnittet om färska mjölkproduktdesserter. Vad gäller färsk mjölk, hör färsk kärnmjölk, naturell yoghurt, produkter med egna varumärken eller externa varumärken till samma produktmarknad i föregående led. En möjlig avgränsning, med avseende på distributionskanal, mellan detaljhandel och restauranger/storhushåll lämnas öppen för icke-organiska färska basmjölkprodukter, medan restauranger och storhushåll och detaljhandel i fråga om organiska färska basmjölkprodukter hör till samma marknad.
- (13) Vad gäller den relevanta *geografiska marknaden*, blev slutsatsen att denna är nationell i fråga om marknaden i föregående led för (organisk och icke-organisk) färsk mjölk, färsk kärnmjölk och naturell yoghurt.

- (14) Eftersom den enda överlappningen bland hållbarhetsbehandlade basmjölkprodukter uppstår för hållbarhetsbehandlad mjölk, och någon utbytbarhet varken finns på efterfråge- eller utbudssidan, saknar den relevanta produktmarknaden hållbarhetsbehandlad mjölk distinktion mellan produkter med eget eller externt varumärke. En eventuell avgränsning beroende på distributionskanal i detaljhandel/restauranger och storhushåll lämnas öppen. Den relevanta geografiska marknaden är mer än nationell och inkluderar Belgien, Tyskland och Nederländerna.

3. Ost av holländsk typ

- (15) Vad gäller relevant *produktmarknad*, bör skilda produktmarknader dras upp för försäljningen av ost av holländsk typ till specialiserade ostgrossister och till moderna detaljhandelstyper (stormarknader, hypermarknader, lågprisvaruhus). En eventuell ytterligare avgränsning mellan försäljning av ost av holländsk typ till specialiserade ostgrossister (Gouda/Maasdam/Edam, naturligt mognad ost/kantfri ost, 15 dagar gammal naturligt mognad ost/annan ost än naturligt mognad ost) och försäljning av ost av holländsk typ till moderna detaljhandelstyper (Gouda/Maasdam/Edam, naturligt mognad ost/kantfri ost) lämnas öppen eftersom en sådan gränsdragning inte påtagligt skulle påverka konkurrensbedömningen.
- (16) Vad gäller relevant *geografisk marknad*, är denna nationell till sin räckvidd i fråga om försäljning av ost av holländsk typ till specialiserade ostgrossister och moderna detaljhandelstyper (bl.a. all uppdelning i smalare segment, utom för kantfri ost), medan marknaderna för försäljning av kantfri ost av holländsk typ (inklusive all uppdelning i smalare segment) till specialiserade ostgrossister och moderna detaljhandelstyper är mer än nationell och omfattar åtminstone Nederländerna och Tyskland.

4. Smör

- (17) Den relevanta *produktmarknaden* för smör befanns i första hand behöva delas upp i separata marknader för bulksmör och förpackat smör. Mejeribulksmör hör till en annan marknad än vegetabiliska fetter i bulk. Dessutom kan denna delas upp i vanligt smör (82 % fetthalt), icke-fraktionerad smörolja (dvs. smörolja med en fetthalt på 99,8 %) och fraktionerad smörolja (dvs. fraktionerat smör som uppdelats efter smältpunkt). När det gäller förpackat smör hör mejerismör och vegetabiliska fetter till skilda marknader, och marknaden för förpackat mejerismör måste delas upp ytterligare i förpackat smör som säljs till detaljhandlare och förpackat smör som säljs till kunder i restaurang- och storhushållssegmentet. Frågan huruvida förpackat smör med externa respektive egna varumärken hör till samma marknad har lämnats öppen, då en sådan distinktion inte skulle ha någon effekt på konkurrensbedömningen.

- (18) Vad gäller relevant *geografisk marknad*, omfattar marknaderna för bulksmör, fraktionerad smörolja och icke-fraktionerad smörolja hela EES. I den relevanta geografiska marknaden för förpackat smör ingår åtminstone Nederländerna, Belgien och Tyskland. Frågan huruvida den relevanta geografiska marknaden för förpackat smör omfattar hela EES kan lämnas öppen, eftersom den slutsatsen inte på något avgörande sätt påverkar konkurrensbedömningen.

5. Mervärdesyoghurt och kvarg

- (19) Vad gäller relevant *produktmarknad*, är dessa skilda för mervärdesyoghurt och kvarg allt efter distributionskanal. En uppdelning i mervärdesyoghurt och kvarg samt en uppdelning i hälsoprodukter/förströelseätning liksom i produkter med egna respektive externa varumärken kan lämnas öppen då detta inte påverkar konkurrensbedömningen. Eftersom Friesland Foods inte är verksamt inom hälsosegmentet, har mervärdesyoghurt och kvarg inte diskuteras ytterligare.

- (20) Vad gäller relevant *geografisk marknad*, är denna nationell i fråga om marknaden i föregående led för mervärdesyoghurt och kvarg till grossister inom segmentet restauranger och storhushåll och mer än nationell i fråga om marknaden i föregående led för mervärdesyoghurt och kvarg till detaljhandlare.

6. Smaksatta mjölkdrycker

- (21) På denna marknad gjordes en preliminär distinktion mellan färska smaksatta mjölkdrycker och hållbarhetsbehandlade smaksatta mjölkdrycker.

- (22) Vad gäller relevant *produktmarknad* är denna uppdelad i en för hälsorelaterade färska smaksatta mjölkdrycker och en för icke-hälsorelaterade färska smaksatta mjölkdrycker, som ytterligare kan delas upp i produkter med externa respektive egna varumärken samt efter distributionskanal (detaljhandel/restauranger och storhushåll). Eftersom den planerade koncentrationen inte skulle medföra något påtagligt hinder för effektiv konkurrens på marknaden för hälsorelaterade färska smaksatta mjölkdrycker och marknaden för egna varumärken inte skulle påverkas, koncentreras konkurrensbedömningen på den icke-hälsorelaterade marknaden för färska smaksatta mjölkdrycker med externa varumärken.

- (23) Vad gäller hållbarhetsbehandlade smaksatta mjölkdrycker, befanns mjölkdrycker smaksatta med choklad och mjölkdrycker smaksatta med frukt höra till skilda produktmarknader. Något behov för att avgöra huruvida anskaffning av

hållbarhetsbehandlade mjölkdrycker med externa respektive egen varumärken hör till olika produktmarknader finns inte. Avgränsningen efter distributionskanal mellan detaljhandel och restauranger och storhushåll kan även lämnas öppen.

- (24) Vad gäller relevant *geografisk marknad*, är denna nationell i fråga om marknaden i föregående led för färska smaksatta mjölkdrycker sålda utan hälsopåståenden. För hållbarhetsbehandlade smaksatta mjölkdrycker fann man att på en marknad som omfattar produkter sålda under eget respektive externt varumärke är den geografiska räckvidden mer än nationell och inbegriper Nederländerna, Belgien och Tyskland. Om produktmarknaden i föregående led är begränsad till produkter med externa varumärken har dessa marknader nationell räckvidd eftersom varumärkena i stor utsträckning skiljer sig åt mellan länderna.

7. Färska mjölkproduktdesserter

- (25) Vad gäller relevant *produktmarknad*, är denna uppdelad i färsk kräm, gröt och portionsförpackade desserter. I fråga om kräm behövs ingen uppdelning i produkter med eget respektive externt varumärke. Huruvida marknaden ytterligare måste delas upp efter distributionskanal kan lämnas öppet då detta inte skulle påverka konkurrensbedömningen.

- (26) Vad gäller relevant *geografisk marknad*, är denna nationell i fråga om marknaderna för kräm och gröt.

8. Grädde

- (27) Vad gäller relevant *produktmarknad* för grädde befanns denna i första hand behöva uppdelas i skilda marknader för flytande grädde och grädde på sprejflaska. I fråga om flytande grädde finns en distinktion mellan flytande grädde och flytande gräddanaloger och, inom varje segment, mellan flytande grädde som säljs via försäljningskanalerna detaljhandel, restauranger och storhushåll samt industri. Till marknaden för flytande grädde hör flytande grädde både med låg och hög fetthalt. Inom marknaden för flytande grädde har avgränsningen mellan färsk grädde och hållbarhetsbehandlad grädde lämnats öppen, då den inte skulle påverka konkurrensbedömningen. På samma sätt har frågan om skillnaden mellan flytande grädde med externt respektive eget varumärke lämnats öppen då den inte skulle påverka den slutsatsen om effekterna av transaktionen. Slutligen är bedömningen koncentrerad på flytande grädde eftersom parternas verksamheter inte överlappar varandra på marknaden för flytande gräddanaloger.

- (28) Vad gäller grädde på sprejflaska, föreligger två relevanta produktmarknader: grädde på sprejflaska som säljs till detaljhandeln och grädde på sprejflaska som säljs till kunder inom segmentet restauranger och storhushåll. Till detaljhandelsmarknaden för grädde på sprejflaska hör både produkter med externa och egna varumärken, medan frågorna gällande avgränsningen mellan externa och egna varumärken kan lämnas öppna för marknaden för restauranger och storhushåll, då den inte skulle påverka konkurrensbedömningen.
- (29) Vad gäller relevant *geografisk marknad* för flytande grädde som säljs till restauranger och storhushåll, till detaljhandel och till industrikunder och för grädde på sprejflaska som säljs till detaljhandel och kunder inom segmentet restauranger och storhushåll, överskred de nationella gränserna och inbegriper åtminstone Nederländerna, Belgien och Tyskland.

9. Flytande whitener för kaffe

- (30) Vad gäller relevant *produktmarknad*, finns skilda relevanta produktmarknader för kaffemjölk och kaffebrädd. Ingen uppdelning i produkter med egna varumärken/externa varumärken behövs för dessa produkter. En uppdelning efter distributionskanal i detaljhandel/restauranger och storhushåll bör också göras.
- (31) Vad gäller relevant *geografisk marknad*, är de relevanta geografiska marknaderna för kaffemjölk och kaffebrädd mer än nationella och inbegriper Nederländerna, Belgien och Tyskland.

10. Sprejtorkade emulsioner

- (32) Vad gäller relevant *produktmarknad*, hör flytande emulsioner och sprejtorkade emulsioner till skilda produktmarknader. Dessutom hör olika kategorier av sprejtorkade emulsioner, t.ex. mjölk- och gräddersättning, skumgivare och topping till skilda produktmarknader. Eftersom Campina inte sysslar med fettkoncentrat och inkapslade oljor med näringspåståenden och Friesland Foods inte är verksamt i segmentet för fettemulsioner för bakning, tas den exakta avgränsningen av produktmarknaden för dessa tre produkter inte upp.
- (33) Vad gäller relevant *geografisk marknad* omfattar räckvidden för marknaderna för mjölk- och gräddersättning, skumgivare, topping och fettemulsioner för bakning hela EES.

11. Laktos

- (34) Vad gäller relevant *produktmarknad*, utgör laktos av livsmedelskvalitet och laktos av läkemedelskvalitet två skilda rele-

vanta produktmarknader. I förhållande till farmaceutisk laktos utgör konsistenser, som exempelvis stärkelse, mannitol och MCC, inte något verkligt alternativt utbud för kunderna och kan därför inte utöva något konkurrenstryck. Eftersom transaktionen dessutom inte skulle föranleda några konkurrensfarhågor på marknaden för farmaceutisk laktos eller på de eventuella smalare marknaderna för laktos av läkemedelskvalitet framställd genom direkt kompression eller genom våtgranulering, om dessa skulle avgränsas, lämnas den avgränsningen öppen. I sista hand bör en separat relevant produktmarknad avgränsas för laktos för pulverinhalatorer (DPI). Vad gäller laktos för pulverinhalatorer bör en separat relevant marknad avgränsas för sofistikerad laktos för pulverinhalatorer och mindre sofistikerad laktos för pulverinhalatorer.

- (35) Vad gäller relevant *geografisk marknad*, behövs någon sådan inte bestämmas i fråga om laktos av livsmedelskvalitet, eftersom inga konkurrensfarhågor föreligger oavsett avgränsningen av den relevanta geografiska marknaden. I fråga om farmaceutisk laktos och laktos för pulverinhalatorer lämnades avgränsningen av den geografiska marknaden öppen. På den världsomspännande marknaden både för laktos av läkemedelskvalitet och farmaceutisk laktos för pulverinhalatorer, skulle det kombinerade företagets ställning i realiteten vara densamma som på en EES-omfattande marknad. Transaktionen skulle inte påtagligt hämma effektiv konkurrens på de världsomspännande marknaderna och EES-omfattande marknaderna för farmaceutisk laktos och laktos för pulverinhalatorer, oavsett den exakta avgränsningen av marknadernas geografiska räckvidd.

B. KONKURRENSBEDÖMNING

1. Inledning

- (36) En grundlig undersökning gjordes av de berörda mejerimarknadernas struktur och funktion genom den planerade koncentrationen. Resultatet blev att koncentrationen befanns inte sannolikt komma att utgöra ett påtagligt hinder för effektiv konkurrens på marknaderna för hållbarhetsbehandlad mjölk, organiska färska basmjölkprodukter, bulksmör och förpackat smör, flytande grädde och grädde på sprejflaska, flytande mjölkproduktersättare för kaffe, sprejtorkade emulsioner, laktos av livsmedelskvalitet, farmaceutisk laktos och laktos för pulverinhalatorer.
- (37) Den planerade koncentrationen skulle föra med sig ett påtagligt hinder för effektiv konkurrens på marknaderna för uppköp av obehandlad mjölk, färska basmjölkprodukter, ost, mervärdesyoghurt och kvarg, färska smaksatta mjölkdrycker, hållbarhetsbehandlade mjölkdrycker samt färsk kräm och gröt.

2. Uppköp av obehandlad mjölk

- (38) Vad gäller uppköp av obehandlad mjölk, skulle koncentrationen föra samman de två största köparna av obehandlad mjölk i Nederländerna som skulle komma att kontrollera ungefär [70-80 %] av marknaden.
- (39) Konkurrensfarhågorna uppstår inte för att det sammanslagna företaget skulle kunna utöva inflytande på marknaden i föregående led och sänka priserna på mjölk som betalas till jordbrukarna. Snarare skulle det marknadsinflytande som det nya företaget har på marknader i efterföljande led sätta det i stånd att skapa extra vinster och därför betala högre priser till jordbrukarna. Följaktligen skulle det sammanslagna företaget kunna dra till sig fler jordbrukare och upprätthålla eller stärka sin jordbrukarbas. Situationen skulle utöka hindren för inträde och/eller expansion på de primära mejerimarknaderna i efterföljande led där nederländsk obehandlad mjölk behövs för effektiv konkurrens.

3. Färska mjölkprodukter

- (40) Begreppet färska mjölkprodukter omfattar färska basmjölkprodukter (färsk mjölk, färsk kärnmjölk och naturell yoghurt), mervärdesyoghurt och kvarg, färska smaksatta mjölkdrycker, färsk kräm och gröt.
- (41) Den föreslagna transaktionen skulle påtagligt hämma effektiv konkurrens, eftersom en dominerande ställning skapas på marknaden för färsk mjölk, färsk kärnmjölk, naturell yoghurt i Nederländerna, som är en betydande del av den gemensamma marknaden oavsett om denna marknad ytterligare skulle delas upp i segment på grundval av distributionskanal. Slutsatsen byggde bl.a. på parternas stora kombinerade marknadsandel, på det faktum att de betraktades som närmaste konkurrenter, på svårigheten för kunderna att byta till alternativa leverantörer och på svårigheten för kunderna att utvidga produktionen vid prishöjningar.
- (42) Av samma skäl som anförts ovan skulle den anmälda koncentrationen påtagligt hämma effektiv konkurrens, eftersom den skapar en dominerande ställning på marknaden för mervärdesyoghurt och kvarg i Nederländerna som levereras till segmentet restauranger och storhushåll och på marknaden för färska smaksatta mjölkdrycker med externa varumärken sålda utan hälsopåståenden i Nederländerna, uppdelade efter distributionskanal i detaljhandel samt restauranger och storhushåll.
- (43) På marknaderna för färska desserter skulle den anmälda koncentrationen sannolikt påtagligt hämma effektiv konkurrens på i) marknaden för färsk kräm i Nederländerna och ii) marknaden för gröt i Nederländerna, som utgör en betydande del av den gemensamma mark-

naden, oavsett om dessa marknader behöver delas upp i ytterligare segment efter distributionskanal. Också i detta fall grundade sig slutsatsen bl.a. på parternas marknadsställning, på det faktum att de betraktades som närmaste konkurrenter och att det därför var svårt för kunderna att byta till alternativa leverantörer.

4. Ost av holländsk typ

- (44) Koncentrationen skulle föra med sig ett påtagligt hinder för effektiv konkurrens på marknaderna för försäljningen av ost av holländsk typ till specialiserade ostgrossister (även vid en uppdelning till de smalare segmenten naturligt mognad ost, Gouda och 15 dagar gammal ost) och till moderna detaljhandelstyper (även vid en uppdelning i de smalare segmenten naturligt mognad ost och Gouda-ost) i Nederländerna. Var och en av dessa marknader utgör en betydande del av den gemensamma marknaden.
- (45) Vad gäller försäljningen till specialiserade ostgrossister, bygger bedömningen bl.a. på parternas stora marknadsandelar ([40-70 %]), att parterna är nära konkurrenter, de begränsade möjligheterna för specialiserade ostgrossister att byta till alternativa inhemska eller utländska leverantörer, de begränsade utsikterna för marknadsinträde och -expansion inom en snar framtid och det faktum att alla motverkande faktorer som framförts av parterna (t.ex. minskad efterfrågan och ökad återimport/försäljning av ost ursprungligen avsedd för export vid prishöjningar, påstådd avhängighet av grossisternas lagrings- och mogningskapacitet) är otillräckliga för att förhindra de samgående parterna från att höja priserna.
- (46) Vad gäller försäljningen till moderna detaljhandelstyper, bygger bedömningen bl.a. på parternas stora marknadsandelar ([60-70 %]), att parterna är nära konkurrenter, den begränsade konkurrensen mellan parterna och specialiserade ostgrossister, de begränsade möjligheterna för moderna detaljhandelstyper att byta till alternativa inhemska eller utländska leverantörer, de begränsade utsikterna för nya aktörer på marknaden och marknadsexpansion inom en snar framtid och det faktum att alla motverkande faktorer som framförts av parterna (t.ex. köparstyrka, ökad återimport/försäljning av ost som ursprungligen varit avsedd för export samt ökad användning av kantfri ost vid prishöjningar) är otillräckliga för att förhindra de samgående parterna från att höja priserna.
- (47) Några betänkligheter i konkurrenshänseende fanns inte på marknaderna för försäljningen av Maasdam och kantfri ost av holländsk typ (inte heller med en uppdelning i smalare segment) till specialiserade ostgrossister och moderna detaljhandelstyper i Nederländerna.

5. Hållbarhetsbehandlade mjölkdrycker

- (48) När det gäller marknaden för hållbarhetsbehandlade mjölkdrycker, där den anmälda koncentrationen sannolikt påtagligt kommer att hämma effektiv konkurrens på marknaden för hållbarhetsbehandlade chokladsmaksatta mjölkdrycker med externa varumärken i Nederländerna, marknaden för hållbarhetsbehandlade fruktsmaksatta mjölkdrycker med externa varumärken i Nederländerna, marknaden för hållbarhetsbehandlade chokladsmaksatta mjölkdrycker med externa varumärken i Belgien, marknaden för hållbarhetsbehandlade fruktsmaksatta mjölkdrycker med externa varumärken i Belgien, marknaden för hållbarhetsbehandlade chokladsmaksatta mjölkdrycker med externa och egna varumärken i Nederländerna, Belgien och Tyskland samt marknaden för hållbarhetsbehandlade fruktsmaksatta mjölkdrycker med externa och egna varumärken i Nederländerna, Belgien och Tyskland, oavsett om dessa marknader ytterligare måste delas upp i segment efter distributionskanal.
- (49) Denna slutsats vilar bl.a. på insikten att de samgående företagen har stora marknadsandelar, betraktas som varandras närmaste konkurrenter och har egna starka varumärken. Dessutom visade marknadsundersökningen att det är osannolikt att kunderna skulle byta märken och nya aktörer marknaden är osannolika.

6. De anmälande parternas åtaganden

- (50) För att undanröja de fastställda konkurrensfarhågorna som transaktionen ger upphov till har Campina och Friesland Foods föreslagit åtaganden i enlighet med artikel 8.2 i koncentrationsförordningen. Den första omgången åtaganden inlämnades den 28 oktober 2008, och kompletterades den 5 november 2008 i syfte att få kommissionens godkännande för transaktionen. En av paketets korrigerande åtgärder är att avyttra verksamheter som omfattar färska mjölkprodukter, ost, hållbarhetsbehandlade mjölkdrycker samt tillgång till obehandlad mjölk.
- (51) Kommissionen gjorde ett marknadstest av åtagandena. Resultaten av det första marknadstestet visade att betydande förbättringar behövdes. Till följd härav lämnade parterna den 19 november ett reviderat åtagandepaket, som på tillbörligt sätt åtgärdade de svagheter som påpekats i det första paketet med korrigerande åtgärder i den avyttrade färskvaruverksamheten, den avyttrade ostverksamheten samt paketet som sådant gällande hållbarhetsbehandlade mjölkdrycker. Kommissionen hade dock fortfarande betänkligheter, eftersom den bristande tillgången till obehandlad mjölk skulle medföra ett påtagligt hinder generellt för effektiv konkurrens på marknaderna i efterföljande led för färska basmjölkprodukter och ost av holländsk typ i Nederländerna, och i all synnerhet medföra bristande lönsamhet för de verksamheter i efterföljande led som

avyttras. Marknadstestet av det andra paketet bekräftade att förbättringar behövdes i detta avseende.

- (52) Parterna lämnade därefter den 27 november 2008 in ett slutgiltigt paket med åtaganden.
- (53) Mot ovanstående bakgrund ingår följande i det slutliga åtagandepaketet:
- (54) Friesland Foods hela verksamhet med färska mjölkprodukter i Nederländerna, vari ingår färsk mjölk, färsk kärnmjölk, naturell yoghurt, mervärdesyoghurt och kvar, färsk kräm, gröt, färska smaksatta mjölkdrycker, färsk grädd och organiska färska basmjölkprodukter (nedan kallat *den avyttrade färskvaruverksamheten*).
- (55) En exklusiv, förnybar femårig licens för användning av märket "Friesche Vlag" i Nederländerna för FF Freshs nuvarande produktportfölj, följt av en bestående black out-period.
- (56) Ägarskapet till Campinas varumärke "Melkunie" och ägarskapet till Friesche Vlags alla undervarumärken och alla varumärken som är specifika för FF Freshs produkter (med undantag för varumärket Friesche Vlag självt) ingår i avyttringen.
- (57) Avyttringen av Campinas produktionsanläggning i Bleskensgraaf och avskiljandet av ett försäljningsteam och andra anställda inom FoU, planering och logistik och allmän support från försäljningsorganisationen i det sammanslagna företaget (nedan kallad *den avyttrade ostverksamheten*).
- (58) Inom hållbarhetsbehandlade mjölkdrycker avyttras Campinas varumärke Choco Choco i segmentet chokladsmaksatta drycker samt varumärket Yogho Yogho i segmentet fruktsmaksatta drycker i Nederländerna.
- (59) Bland de avyttrade verksamheterna ingår bl.a. alla materiella och immateriella tillgångar (även immateriella rättigheter), som ingår i den nuvarande driften. Vidare omfattas alla licenser, tillstånd och auktorisationer som utfärdats av statliga organ liksom alla kontrakt, leasingkontrakt, åtaganden och kundorder i de avyttrade verksamheterna samt alla kund- och kreditregister samt övriga register i de avyttrade verksamheterna. Personalen ingår också.
- (60) Tre element syftar till att säkra tillgången till obehandlad mjölk för konkurrenter i efterföljande led, dvs. även för de avyttrade verksamheterna. För det första finns en övergångsoverenskommelse om leveranser som ska säkra anskaffning av obehandlad mjölk till båda produktionsanläggningarna. I enlighet med övergångsoverenskommelsen kan de avyttrade verksamheterna skaffa obehandlad mjölk från det sammanslagna företaget till "garanterat pris" (vilket är det pris som det sammanslagna företaget garanterar sina jordbrukare) minus 1 %.

- (61) För det andra kommer en stiftelse (Nederlands Melkfonds) att inrättas efter den period som omfattas av övergångsöverenskommelsen om leveranser för att säkerställa tillgången till obehandlad mjölk till en volym på minst 1,2 miljarder kg obehandlad mjölk per år. Detta kommer att bygga på ett system av dragningsrätter för konkurrenter i efterföljande led. Den avyttrade färskvaruverksamheten och de avyttrade ostverksamheterna kommer ha prioriterade dragningsrätter i enlighet med det förbättrade åtagandepaketet, dvs. upp till den volym som representerar den totala produktionskapacitet i dessa verksamheter. På samma sätt kommer priset på obehandlad mjölk genom denna överenskommelse att vara det "garanterade priset" minus 1 % under de första fem åren.
- (62) Det tredje elementet syftar till strukturell förändring. Sänkta utträdeshinder för jordbrukare i det sammanslagna företaget för att säkerställa i) anskaffning av obehandlad mjölk oberoende av det sammanslagna företaget och ii) förmågan för de avyttrade verksamheterna i efterföljande

led att nå en långsiktig strukturell lösning för anskaffning av obehandlad mjölk. Det består av en utträdesbetalning (startbetalning) på 5 EUR/100 kg som ska betalas till medlemmar som utträder ur det sammanslagna företaget fram till dess att medlemmar som representerar en volym på 1,2 miljarder kg obehandlad mjölk har lämnat FrieslandCampina.

V SLUTSATS

- (63) Av ovan anförda skäl blir slutsatsen i beslutet att den föreslagna koncentrationen inte avsevärt kommer att hindra en effektiv konkurrens på den gemensamma marknaden eller en betydande del av den.
- (64) Koncentrationen bör därför förklaras förenlig med den gemensamma marknaden och med EES-avtalets funktion i enlighet med artiklarna 2.2 och 8.2 i EG:s koncentrationsförordning och med artikel 57 i EES-avtalet.

UPPLYSNINGAR FRÅN MEDLEMSSTATERNA

Medlemsstaternas uppgifter om statligt stöd som beviljats enligt kommissionens förordning (EG) nr 1857/2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag som är verksamma inom produktion av jordbruksprodukter och om ändring av förordning (EG) nr 70/2001

(2009/C 75/07)

XA-nummer: XA 271/08

Medlemsstat: Tyskland

Region: Freistaat Sachsen

Namnet på stödordningen eller namnet på det företag som tar emot det individuella stödet:

Gemeinsames Umsetzungsdokument zum Programm Ziel 3/Cíl 3 zur Förderung der grenzübergreifenden Zusammenarbeit 2007-2013 zwischen dem Freistaat Sachsen und der Tschechischen Republik im Rahmen des Ziels "Europäische territoriale Zusammenarbeit"

Rättslig grund:

Beihilfen werden nach Maßgabe

— des gemeinsamen Programmdokuments (Operationelles Programm CCI-Code: 2007CB163PO017),

— des Gemeinsamen Umsetzungsdokumentes und

— der Verordnung (EG) Nr. 1857/2006 der Kommission vom 15. Dezember 2006 über die Anwendung der Artikel 87 und 88 EG-Vertrag auf staatliche Beihilfen an kleine und mittlere in der Erzeugung von landwirtschaftlichen Erzeugnissen tätige Unternehmen und zur Änderung der Verordnung (EG) Nr. 70/2001,

in der jeweils geltenden Fassung, gewährt.

Die Förderung wird darüber hinaus nach Maßgabe der §§ 23 und 44 der Haushaltsordnung für den Freistaat Sachsen (Sächsische Haushaltsordnung — SÄHO, SächsGVBl. 2001, S. 154) sowie der hierzu ergangenen Verwaltungsvorschriften des Sächsischen Staatsministeriums der Finanzen, in der jeweils geltenden Fassung, mit den im Umsetzungsdokument normierten abweichenden bzw. besonderen Regelungen gewährt

Planerade årliga utgifter inom stödordningen eller totalt belopp för individuellt stöd som beviljats företaget:
1 miljon EUR/år

Högsta stödnivå: 50 %

Datum för genomförande: Efter kommissionens offentliggörande av den sammanfattande informationen

Varaktighet för stödordningen eller det individuella stödet:
Till och med den 31 december 2013

Stödets syfte: Stödet har följande särskilda syften:

— att utforma och genomföra gränsöverskridande ekonomiska och miljömässiga aktiviteter i stödregionen Sachsen-Tjeckien genom att utveckla gemensamma strategier för en hållbar territoriell utveckling,

— att på ett hållbart sätt stärka regionens konkurrenskraft inom EU,

— att på ett målmedvetet sätt förverkliga stödregionens utvecklingspotential genom ett effektivt gränsöverskridande samarbete.

Följande bestämmelser i förordning (EG) nr 1857/2006 kommer att tillämpas för detta:

— artikel 5: Bevarande av traditionella landskap och byggnader, särskilt i fråga om åtgärder som avser infrastruktur för turism (nr 2.2.2.1 i genomförandedokumentet) samt klimat-, skogs-, naturskydds- och landskapsvård (nr 2.3.1.1 i genomförandedokumentet), med undantag av åtgärder för genomförandet av Natura 2000,

— artikel 15: Tillhandahållande av tekniskt stöd inom jordbrukssektorn, särskilt i fråga om åtgärder för att främja nätverk för ekonomiskt och vetenskapligt samarbete (nr 2.2.1.1 a– c i genomförandedokumentet) samt miljömedvetenhet, miljöutbildning och miljöförvaltning (nr 2.3.1.3 b och c i genomförandedokumentet),

Bestämmelserna i artiklarna 5 och 15 i förordning (EG) nr 1857/2006 gäller också i fråga om kostnadernas stödberättigande

Berörd(a) sektor(er): Jordbruk (odling av ett- och tvååriga växter, odling av fleråriga växter, drift av plantskolor, animalieproduktion, blandat jordbruk, tillhandahållande av jordbruks-tjänster)

Den beviljande myndighetens namn och adress:

Sächsische Aufbaubank — Förderbank
Pirnaische Straße 9
01069 Dresden
DEUTSCHLAND

Webbadress:

http://www.ziel3-cil3.eu/servlet/PB/show/1042655_11/Umsetzungsdok_DE.pdf

Övriga upplysningar:

Sächsisches Staatsministerium für Wirtschaft und Arbeit
Referat 36, Verwaltungsbehörde des EU-Programms „Grenzübergreifende Zusammenarbeit“
Wilhelm Buck Straße 2
01097 Dresden
DEUTSCHLAND

Thomas TREPMANN
Referatsleiter
Sächsisches Staatsministerium für Umwelt und Landwirtschaft

XA-nummer: XA 373/08

Medlemsstat: Tyskland

Region: Alla regioner

Namnet på stödordningen eller namnet på det företag som tar emot det individuella stödet:

Grundsätze für eine nationale Rahmenrichtlinie zur Gewährung staatlicher Zuwendungen zur Bewältigung von durch widrige Witterungsverhältnisse verursachte Schäden in der Landwirtschaft

Rättslig grund:

Grundsätze für eine nationale Rahmenrichtlinie zur Gewährung staatlicher Zuwendungen zur Bewältigung von durch Naturkatastrophen oder widrige Witterungsverhältnisse verursachte Schäden in Landwirtschaft, Binnenfischerei und Aquakultur

Planerade årliga utgifter inom stödordningen eller totalt belopp för individuellt stöd som beviljats företaget:
10 miljoner EUR

Högsta stödnivå: 80 % eller 90 % i mindre gynnade områden

Datum för genomförande: Stödet kommer att beviljas tidigast från det datum då sammanfattningen av stödordningen offentliggörs på Internet

Varaktighet för stödordningen eller det individuella stödet:
Fram till och med den 30 juni 2014

Stödets syfte: Artikel 11: Stöd för förluster inom jordbrukssektorn till följd av ogynnsamma väderförhållanden.

Stöd för förluster orsakade av a) naturkatastrofer inom jordbrukssektorn eller för förluster inom b) sektorn för insjöfiske och vattenbruk omfattas av ett särskilt anmälningsförfarande.

a) Preliminärt nr 1630, N 568/2008 i SANI.

b) Preliminärt nr 1546 i SANI

Berörd(a) sektor(er): Alla undersektorer inom jordbruket.

Stödmottagarna är företag som, oavsett deras valda rättsliga status, är små och medelstora företag i den mening som avses i kommissionens rekommendation 2003/361/EG, vars verksamhet inbegriper primär produktion av jordbruksprodukter, däribland biodling och fåruppfödning med växling av betesområden

Den beviljande myndighetens namn och adress:

Minister für Ernährung und Ländlichen Raum des Landes Baden-Württemberg
Postfach 10 34 44
70029 Stuttgart
DEUTSCHLAND

Bayerischen Staatsminister für Landwirtschaft und Forsten
Postfach 22 00 12
80535 München
DEUTSCHLAND

Senatsverwaltung für Gesundheit, Umwelt und Verbraucherschutz
Brückenstr. 6
10179 Berlin
DEUTSCHLAND

Minister für Ländliche Entwicklung, Umwelt und Verbraucherschutz des Landes Brandenburg
Postfach 60 11 50
14411 Potsdam
DEUTSCHLAND

Senator für Wirtschaft und Häfen der Freien Hansestadt Bremen
Postfach 10 15 29
28015 Bremen
DEUTSCHLAND

Senator für Wirtschaft und Arbeit der Freien und Hansestadt Hamburg
Postfach 11 21 09
20421 Hamburg
DEUTSCHLAND

Minister für Umwelt, ländlichen Raum und Verbraucherschutz des Landes Hessen
Postfach 31 09
65021 Wiesbaden
DEUTSCHLAND

Minister für Landwirtschaft, Umwelt und Verbraucherschutz des Landes Mecklenburg-Vorpommern
Postfach
19048 Schwerin
DEUTSCHLAND

Minister für Ernährung, Landwirtschaft, Verbraucherschutz und Landesentwicklung des Landes Niedersachsen
Postfach 2 43
30002 Hannover
DEUTSCHLAND

Minister für Umwelt und Naturschutz, Landwirtschaft und Verbraucherschutz des Landes Nordrhein-Westfalen
Postfach
40190 Düsseldorf
DEUTSCHLAND

Minister für Wirtschaft, Verkehr, Landwirtschaft und Weinbau des Landes Rheinland-Pfalz
Postfach 3269
55022 Mainz
DEUTSCHLAND

Minister für Umwelt des Saarlandes
Postfach 10 24 61
66024 Saarbrücken
DEUTSCHLAND

Sächsischen Staatsminister für Umwelt und Landwirtschaft
Postfach
01076 Dresden
DEUTSCHLAND

Ministerin für Landwirtschaft und Umwelt des Landes Sachsen-Anhalt
Postfach 37 62
39012 Magdeburg
DEUTSCHLAND

Minister für Landwirtschaft, Umwelt und ländliche Räume des Landes Schleswig-Holstein
Postfach 5009
24062 Kiel
DEUTSCHLAND

Minister für Landwirtschaft, Naturschutz und Umwelt des Freistaates Thüringen
Postfach 90 03 65
99106 Erfurt
DEUTSCHLAND

Webbadress:

http://www.bmelv.de/SharedDocs/downloads/04-Landwirtschaft/Foerderung/Beihilfen/Beihilfe__Naturereignisse.html

Övriga upplysningar: Statliga bidrag, som så fort som möjligt bör nå fram till de berörda, understöder företagens krishantering. Tidigare ledde fastställandet av kompensationsordningar och Europeiska kommissionens godkännande av dessa till förse-ningar. Dessa principer för nationella stödordningar överlämnas för att göra det möjligt att utan dröjsmål tillhandahålla stöd vid akuta problem.

Detta förfarande är förenligt med gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till jordbruk och skogsbruk 2007–2013. I dessa rekommenderas att medlemsstaterna i tid inrättar stödordningar som kan tas i bruk vid skador som orsakats av exceptionella naturkatastrofer, dvs. innan en sådan händelse inträffar, så att gemenskapens förfaranden för godkännande av statligt stöd inte försenar tillhandahållandet av stödet i akuta fall.

Det bör noteras att detta är en förebyggande ordning, som omfattar en händelse som skulle kunna inträffa i framtiden. Erfarenheterna av översvämningarna 2002 (Elbe och Donau) och 2005 (Donau och dess bifloder, särskilt i alpområdet och Alpernas utlöpare i Bayern) och torkan 2003 har beaktats vid beräkningen av det totala årliga belopp som tillhandahålls inom ramen för stödordningen

Meddelande från kommissionen i enlighet med artikel 17.5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1008/2008 om gemensamma regler för tillhandahållande av lufttrafik i gemenskapen
Inbjudan att lämna anbud avseende tillhandahållande av regelbunden lufttrafik i enlighet med allmän trafikplikt

(Text av betydelse för EES)

(2009/C 75/08)

Medlemsstat	Italien
Berörd linje	Cuneo Levaldigi–Rome Fiumicino tur och retur
Avtalets giltighetstid	24 månader (fr.o.m. 4 augusti 2009 t.o.m. 3 augusti 2011)
Tidsfrist för inlämnande av anbud	62 dagar efter dagen för offentliggörandet av detta meddelande
Adress där texten med inbjudan att lämna anbud, och all annan relevant information och/eller dokumentation om det offentliga anbudsförfarandet och den allmänna trafikplikten, kan erhållas	E.N.A.C. (Ente Nazionale per l'Aviazione Civile) Direzione centrale regolazione economica Direzione trasporto aereo Viale del Castro Pretorio 118 00185 Roma ITALIA www.enac-italia.it E-mail: osp@enac.rupa.it

Meddelande från kommissionen i enlighet med artikel 17.5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1008/2008 om gemensamma regler för tillhandahållande av lufttrafik i gemenskapen
Inbjudan att lämna anbud avseende tillhandahållande av regelbunden lufttrafik i enlighet med allmän trafikplikt

(Text av betydelse för EES)

(2009/C 75/09)

Medlemsstat	Italien
Berörda linjer	Pantelleria–Trapani t/r, Pantelleria–Palermo t/r, Lampedusa–Palermo t/r och Lampedusa–Catania t/r
Avtalets giltighetstid	12 månader (fr.o.m. 25 augusti 2009 t.o.m. 24 augusti 2010)
Tidsfrist för inlämnande av anbud	Två månader efter offentliggörandet av detta meddelande
Adress där texten med inbjudan att lämna anbud, och all annan relevant information och/eller dokumentation om det offentliga anbudsförandet och den allmänna trafikplikten, kan erhållas	Ente Nazionale per l'Aviazione Civile (ENAC) Direzione centrale regolazione economica Direzione trasporto aereo Viale del Castro Pretorio 118 00185 Roma ITALIA www.enac-italia.it E-mail: trasporto.aereo@enac.rupa.it

V

(Yttranden)

ADMINISTRATIVA FÖRFARANDEN

Kommissionen

Ansökningsomgång enligt det årliga arbetsprogrammet för bidrag till projekt avseende det transeuropeiska transportnätet (TEN-T) för 2009

(Kommissionens beslut K(2009) 2179

(2009/C 75/10)

Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för energi och transport, utlyser härmed en ansökningsomgång för att bevilja bidrag till projekt i enlighet med de prioriterade områden och mål som anges i det årliga arbetsprogrammet för bidrag på området för det transeuropeiska transportnätet för 2009.

Vid denna ansökningsomgång står ett belopp på högst **80 miljoner EUR** till förfogande för 2009.

Sista ansökningsdag är den **15 maj 2009**.

Det fullständiga underlaget för ansökningsomgången finns på engelska på:

http://ec.europa.eu/transport/infrastructure/ten_t_ea/call_for_proposals_2009_en.htm

Ansökningsomgång enligt det fleråriga arbetsprogrammet för 2009 för bidrag till projekt avseende det transeuropeiska transportnätet (TEN-T) för perioden 2007–2013

(Kommissionens beslut K(2009) 2178)

(2009/C 75/11)

Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för energi och transport, utlyser härmed en ansökningsomgång för att bevilja bidrag till projekt inom ramen för det fleråriga arbetsprogrammet för det transeuropeiska transportnätet (TEN-T) för perioden 2007-2013:

— område nr 8

TEN-T prioriterat projekt nr 21 – **sjömotorvägar**. För de utvalda förslagen står ett belopp på högst 30 miljoner EUR till förfogande för 2009,

— område nr 9

Projekt på området **intelligenta transportsystem för vägtrafik**. För de utvalda förslagen står ett sammanlagt belopp på högst 100 miljoner EUR till förfogande för 2009,

— område nr 10

Projekt på området **europiska trafikstyrningssystem för tåg (ERTMS)**. För de utvalda förslagen står ett sammanlagt belopp på högst 240 miljoner EUR till förfogande för 2009.

Sista ansökningsdag är den **15 maj 2009**.

Det fullständiga underlaget för ansökningsomgången finns på engelska på

http://ec.europa.eu/transport/infrastructure/ten_t_ea/call_for_proposals_2009_en.htm

Ansökningsomgång enligt arbetsprogrammet för bidrag till projekt avseende det transeuropeiska transportnätet (TEN-T) som ett led i den ekonomiska återhämtningsplanen för Europa
(Kommissionens beslut K(2009) 2183

(2009/C 75/12)

Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för energi och transport, utlyser härmed som ett led i den ekonomiska återhämtningsplanen för Europa en ansökningsomgång för att bevilja bidrag till projekt i enlighet med de prioriterade områden och mål som anges i arbetsprogrammet för bidrag på området för det transeuropeiska transportnätet.

Vid denna ansökningsomgång står ett belopp på högst **500 miljoner EUR** till förfogande för 2009.

Sista ansökningsdag är den 15 maj 2009.

Det fullständiga underlaget för ansökningsomgången finns på engelska på:

http://ec.europa.eu/transport/infrastructure/ten_t_ea/call_for_proposals_2009_en.htm

FÖRFARANDEN FÖR GENOMFÖRANDE AV KONKURRENSPOLITIKEN

KOMMISSIONEN

Förhandsanmälan av en koncentration

(Ärende COMP/M.5500 – General Motors/Delphi Steering Business)

(Text av betydelse för EES)

(2009/C 75/13)

1. Kommissionen mottog den 23 mars 2009 en anmälan om en föreslagen koncentration enligt artikel 4 i rådets förordning (EG) nr 139/2004 ⁽¹⁾, genom vilken företaget General Motors Corporation (GM, Förenta staterna), på det sätt som avses i artikel 3.1 b i förordningen, förvärvar kontroll över företaget Delphi Corporations (Förenta staterna) globala styrnings-verksamhet (*Delphi Steering Business*) genom förvärv av aktier och tillgångar.

2. De berörda företagen bedriver följande affärsverksamhet:

— GM: Tillverkning och försäljning av motorfordon,

— Delphi Steering Business: Tillverkning och försäljning av styrprodukter samt drivväxelskomponenter för fordon.

3. Kommissionen har vid en preliminär granskning kommit fram till att den anmälda koncentrationen kan omfattas av förordning (EG) nr 139/2004, dock med det förbehållet att ett slutligt beslut i denna fråga fattas senare.

4. Kommissionen uppmanar berörda tredje parter att till den lämna eventuella synpunkter på den föreslagna koncentrationen.

Synpunkterna ska ha kommit in till kommissionen senast tio dagar efter detta offentliggörande. Synpunkterna kan sändas till kommissionen per fax +32 22964301 eller 2967244) eller per post, med angivande av referens COMP/M.5500 – General Motors/Delphi Steering Business, till

Europeiska kommissionen
Generaldirektoratet för konkurrens
Registreringsenheten för företagskoncentrationer
J-70
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ EUT L 24, 29.1.2004, s. 1.

ANDRA AKTER

KOMMISSIONEN

Offentliggörande av en ansökan enligt artikel 6.2 i rådets förordning (EG) nr 510/2006 om skydd av geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel

(2009/C 75/14)

Genom detta offentliggörande tillgodoses den rätt att göra invändningar som fastställs i artikel 7 i rådets förordning (EG) nr 510/2006 ⁽¹⁾. Invändningar måste komma in till kommissionen inom sex månader räknat från dagen för detta offentliggörande.

SAMMANFATTANDE DOKUMENT

RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 510/2006**"RISO DEL DELTA DEL PO"****EG-nr: IT-PGI-0005-0712-15.07.2008****SGB (X) SUB ()****1. Beteckning:**

"Riso del Delta del Po"

2. Medlemsstat eller tredjeland:

Italien

3. Beskrivning:**3.1 Produkttyp (i enlighet med bilaga II):**

Klass 1.6 – Frukt, grönsaker och spannmål, bearbetade eller obearbetade – Ris

3.2 Beskrivning av den produkt som avses i punkt 1:

Beteckningen "Riso del Delta del Po" avser uteslutande ris av japansk typ av sorterna Carnaroli, Volano, Baldo och Arborio med kvalitetsgrad *superfino*.

"Riso del Delta del Po" har stora, genomskinliga och kompakta korn med hög proteinhalt. Det saluförs både som polerat ris och som fullkornsrís.

Detta ris är särskilt lämpat för tillagning av risotto av högsta kvalitet på grund av den stora absorptionsförmågan, den obetydliga stärkelseförlusten, den fastkokande karaktären och de organoleptiska egenskaperna, t.ex. risets särskilda arom och smak.

⁽¹⁾ EUT L 93, 31.3.2006, s. 12.

För att få släppas ut på konsumentmarknaden måste alla sorter av "Riso del Delta del Po" ha en proteinhalt på över 6,60 % (torrsubstans) och ett klibbighetsvärde (i gram/cm) för kokt ris som överstiger följande värden för respektive rissort: Baldo > 4,5, Carnaroli > 1,5, Volano > 3,0 och Arborio > 3,5.

3.3 Råvaror (endast för bearbetade produkter):

Ej tillämpligt.

3.4 Foder (endast för produkter av animaliskt ursprung):

Ej tillämpligt.

3.5 Särskilda steg i produktionsprocessen som måste äga rum i det avgränsade geografiska området:

På grund av de särskilda krav som risodling ställer måste produktionsprocessen äga rum inom det geografiska område som anges i punkt 4.

Carnaroliris, som kräver en särskild, övervägande lerhaltig, jordmån, kan endast odlas på jordar vars pH-värde överstiger 7,5.

Sådden kan ske antingen på vattentäckt eller på torr, bearbetad mark som sedan omedelbart sätts under vatten.

3.6 Särskilda regler för skivning, rivning, förpackning etc.:

Torkningen måste ske i apparater som inte ger förbränningsrester på kornen eller framkallar främmande lukt. Både direkta och indirekta värmekällor tillåts under förutsättning att de drivs med metan eller gasol.

Det torkade riset fuktighetsgrad får inte överstiga 14 %.

Den industriella bearbetningen ska ske i anläggningar och med metoder som säkerställer att de särskilda egenskaper hos "Riso del Delta del Po" som anges i punkt 3.2 bevaras.

Riset förpackas i paket eller påsar (0,5, 1, 2 eller 5 kilo) som är lämpliga för livsmedel. Även vakuumförpackningar och förpackningar med kontrollerad atmosfär får användas.

Behållarna måste förseglas för att förhindra att innehållet kan avlägsnas utan att förpackningen bryts.

3.7 Särskilda regler för märkning:

Det är obligatoriskt att på behållarna återge beteckningens logotyp (format minst 40 × 30 mm) samt texten "Riso del Delta del Po" följd av "Indicazione Geografica Protetta" eller förkortningen "I.G.P." med tillräcklig typstorlek (minsta höjd: 5 mm).

Rissorten ("Arborio", "Carnaroli", "Volano" eller "Baldo") ska anges på förpackningen.

På förpackningen ska även anges producentens namn eller firma samt adress.

Andra uppgifter än texten "Riso del Delta del Po – Indicazione Geografica Protetta" får inte återges med en typstorlek som är större än en tredjedel av den som används för "Riso del Delta del Po".

Den officiella logotypen för produkten "Riso del Delta del Po" är en vit oval med grön bård med texten "RISO DEL DELTA DEL PO" överst i ovalen och därunder "INDICAZIONE GEOGRAFICA PROTETTA", båda med gröna versaler.

I centrum av ovalen återges mot grön bakgrund till höger och vänster typiska motiv från Podeltat (stilisade vassrör och fåglar) i vitt och i mitten, i gult, en stiliserad kvinnofigur med en knippa ris.

4. Kort beskrivning av det geografiska området:

Det typiska odlingsområdet för "Riso del Delta del Po" omfattar den yttersta östliga triangeln av Poslätten delas av regionerna Veneto och Emilia Romagna där marken bildats av avlagringar av floden Po. Området begränsas i öster av Adriatiska havet, i norr av floden Adige och i söder av den farbara kanalen Ferrara/Porto Garibaldi.

I regionen Veneto odlas "Riso del Delta del Po" i provinsen di Rovigo, kommunerna Ariano nel Polesine, Porto Viro, Taglio di Po, Porto Tolle, Corbola, Papozze, Rosolina och Loreo.

I Emilia Romagna ligger odlingsområdet i provinsen Ferrara, kommunerna Comacchio, Goro Codigoro, Lagosanto, Massa Fiscaglia, Migliaro, Migliarino, Ostellato, Mesola, Jolanda och Savoia e Berra.

5. Samband med det geografiska området:

5.1 Specifika uppgifter om det geografiska området:

Miljö

Den särskilda jordmånen, det tempererade klimatet och närheten till havet är de viktigaste faktorer som ger produktionen dess förutsättningar och särskilda egenskaper i området för Riso del Delta del Po. Här är marken idealisk för ris, som är den enda gröda som kan produceras i detta ständigt halvt översvämmade område.

Podeltats uppslammade jord, som bildas av de avlagringar som floden lämnar efter sig vid slutet av sitt flöde, är särskilt bördig eftersom den är rik på mineraler och särskilt på kalium i sådan utsträckning att ingen kaliumgödning behöver tillföras.

Jorden är av varierande konsistens, men har genomgående hög salthalt ($EG > 1 \text{ mS/cm}$) eftersom grundvattennivån är mycket hög.

Den särskilda geografiska belägenheten i havsbandet leder också till ett mikroklimat som är mycket gynnsamt för ris på grund av en ständig bris som leder till lägre relativ luftfuktighet och måttliga temperaturskillnader, såväl under vintern då temperaturer under 0°C är sällsynta som under sommaren då temperaturer över 32°C aldrig registrerats. Nederbörden är i allmänhet väl fördelad på årets månader och når inte upp till 700 mm per år. Dessa särskilda klimatförhållanden verkar begränsande på sjukdomsframkallande svampar och minskar därför behovet av svampbekämpningsmedel.

Historia och befolkning

De första skriftliga vittnesbörden om risodling i Polesine, särskilt i Podeltat, uppträder redan några få decennier efter det att ris börjat odlas på Poslätten. Detta stod i nära sammanhang med dräneringen av den salthaltiga marken som sedan kunde användas för växelbruk. Detta är belagt genom en lag från 1594 som stiftats av republiken Venedig. Mot slutet av 1700-talet inför några venetianska patricierfamiljer systematisk risodling på den dränerade marken.

I dag omfattar risfälten i Podeltat cirka 9 000 hektar. Denna odlingsform återspeglas i den lokala kulturen och i områdets sociala utveckling. Ris produceras och saluförs sedan årtal av ett stort antal företag under beteckningen "Riso del Delta del Po", och tack vare sina särskilda organoleptiska egenskaper som särskiljer det från annat ris som produceras i Italien är det erkänt och uppskattat av konsumenter i hela Italien. Dess rykte beror också på de traditionella marknader och fester som äger rum årligen i regionen, som de kända risdagarna, Giornate del riso del Delta del Po, i Jolanda di Savoia (provinsen Ferrara) och marknaden i Porto Tolle.

5.2 Specifika uppgifter om produkten:

De särskilda egenskaperna hos "Riso del Delta del Po" är den höga proteinhalten, storkornigheten, den höga absorptionsförmågan, den låga stärkelseförlusten och den höga kvaliteten som ger riset dess fastkokande egenskaper.

Riset har också en särskild smak och arom som skiljer sig från ris som produceras i jordar utan jämförbar salthalt.

5.3 Orsakssamband mellan det geografiska området och produktens kvalitet, anseende eller en viss annan egenskap som kan hänföras till produkten:

Saltavlagringarna i den dränerade marken ger, tillsammans med de särskilda egenskaperna hos det vatten som tillförs vid odlingen och det salthaltiga grundvattnet, produkten dess typiska omisskännliga egenskaper som gör den i högsta grad uppskattad på marknaden.

Slamjordens höga halt av mineraler, särskilt kalium, bidrar till att ge produkten en hög proteinhalt och göra den mer fastkokande.

Jorden är av varierande konsistens, men har genomgående hög salthalt ($EG > 1 \text{ mS/cm}$) som ger riset dess särskilda arom och smak.

Den ständiga havsbrisen som kraftigt minskar mikroklimatets luftfuktighet minskar betydligt behovet av svampbekämpningsmedel och bidrar till att ge riset dess höga kvalitet.

Hänvisning till offentliggörandet av specifikationen

De italienska myndigheterna inledde det nationella förfarandet för invändningar i och med att ansökan om registrering av den skyddade geografiska beteckningen "Riso del Delta del Po" offentliggjordes i *Gazzetta Ufficiale della Repubblica Italiana*.

Den konsoliderade versionen av produktspecifikationen finns på följande webbplats:

www.politicheagricole.it/DocumentiPubblicazioni/Search_Documenti_Elenco.htm?txtTipoDocumento=Disciplinare%20in%20esame%20UE&txtDocArgomento=Prodotti%20di%20Qualit%E0>Prodotti%20Dop,%20Igp%20e%20Stg

eller

— direkt från ministeriets webbplats (www.politicheagricole.it), där man klickar på "Prodotti di Qualità" (kvalitetsprodukter) till vänster på skärmen och sedan på "Disciplinari di Produzione all'esame dell'UE (Reg CE 510/2006)".

Offentliggörande av en ansökan i enlighet med artikel 6.2 i rådets förordning (EG) nr 510/2006 om skydd av geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel

(2009/C 75/15)

Genom detta offentliggörande tillgodoses den rätt att göra invändningar som fastställs i artikel 7 i rådets förordning (EG) nr 510/2006 ⁽¹⁾. Invändningar ska lämnas till kommissionen senast sex månader efter dagen för detta offentliggörande.

SAMMANFATTNING

RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 510/2006

”SOBAO PASIEGO”

EG-nr: ES-PGI-005-0478-28.06.2005

SUB () SGB (X)

I denna sammanfattning anges de viktigaste uppgifterna i produktspecifikationen i informationssyfte.

1. Behörig myndighet i medlemsstaten:

Namn: Subdirección General de Calidad Diferenciada y Agricultura Ecológica, Dirección General de Industria y Mercados Alimentarios, Ministerio de Medio Ambiente y Medio Rural y Marino — España

Adress: Paseo de la Infanta Isabel, n° 1
28071 — Madrid
ESPAÑA

Tfn +34 91 347 5394

Fax +34 91 347 5410

E-post: —

2. Grupp:

Namn: Asociación de Fabricantes de Sobaos Pasiegos y Quesadas de Cantabria

Adress: C/ Augusto González de Linares, 8 — bajo
39006- Santander
ESPAÑA

Tfn +34 942 290 572

Fax +34 942 290 573

E-post: afasque@viaflavia.com

Sammansättning: Producenter/bearbetningsföretag (X) Annan ()

Tillverkare av sobao-kakor och ostkakor.

3. Produkttyp:

Klass 2.4 – Bröd, konditorivaror, konfekt, skorpor och andra bagerivaror

4. Produktspecifikation:

(Sammanfattning av kraven enligt artikel 4.2 i förordning (EG) nr 510/2006)

4.1 Beteckning:

”Sobao Pasiego”

⁽¹⁾ EUT L 93, 31.3.2006, s. 12.

4.2 Beskrivning:

"Sobao Pasiego" (sobao-kakor från Pas) tillverkas av smet på vetemjöl, smör, socker, ägg och diverse ingredienser och tillsatser, med följande egenskaper:

Tekniska egenskaper:

- a) Organoleptiska egenskaper: inkråmet klargult och ytan rostfärgad, med kompakt och elastisk struktur samt söt smak som speciellt framhäver smörsmaken.
- b) Morfologiska egenskaper: "Sobao Pasiego" har tre olika viktklasser:
 - stor 130–180 g, medel 40–80 g och liten 20–40 g.
- c) Saluföring: "Sobao Pasiego" saluförs i pappkartong med fyrkantig botten och med vikta kanter som ger den karaktäristiska vingar.

Fysikalisk-kemiska egenskaper:

Produkten har följande egenskaper, inom angivna intervall:

Vattenhalt (15–20 %), proteiner (min. 4 %), hydrolyserat fett (24–32 %), glukos (min. 45 %), askhalt (0–1,70 %). Vattenaktivitet (0,7–0,9 %).

Mikrobiologiska egenskaper:

Produkten ska uppfylla villkoren i hygienlagstiftningen.

4.3 Geografiskt område:

Det avgränsade geografiska området omfattar följande kommuner i Kantabrien: Anievas, Arenas de Iguña, Astillero (El), Bárcena de Pie de Concha, Camargo, Cartes, Castañeda, Cieza, Corrales de Buelna (Los), Corvera de Toranzo, Entrambasaguas, Liérganes, Luena, Marina de Cudeyo, Medio Cudeyo, Miengo, Miera, Molledo, Penagos, Piélagos, Polanco, Puente Viesgo, Reocín, Ribamontán al Mar, Ribamontán al Monte, Riotuerto, San Felices de Buelna, San Pedro del Romeral, San Roque de Riomiera, Santa Cruz de Bezana, Santa María de Cayón, Santander, Santillana del Mar, Santiurde de Toranzo, Saro, Selaya, Suances, Torrelavega, Vega de Pas, Villacarriedo, Villaescusa, Villafufre.

4.4 Bevis på ursprung:

De faktorer som visar att "Sobao Pasiego" kommer från det berörda geografiska området är följande:

- produktens egenskaper: "Sobao Pasiego" har kännetecknen som sammanfattas i punkterna 4.2–4.5 och beror av de speciella tillverkningsmetoderna,
- kontrollen som säkerställer spårbarheten och därigenom ursprunget.

Följande faktorer bör beaktas:

- produkten tillverkas och förpackas endast vid de anläggningar som införts i tillverkarregistret för skyddade geografiska beteckningar,
- anläggningarna ska genomgå en utvärdering före registreringen och därefter ska de genomgå regelbundna kontroller för att kvarstå i registret,
- produkterna ska tillverkas enligt den metod som beskrivs i punkt 4.5,
- för att få saluföras med ursprungsbeteckningen, ska produkten ha genomgått alla tillverkningskontroller och försetts med numrerad etikett och kontrolletikett,
- kontrollorganet genomför regelbundna kontroller och utvärderingar av produktens tillverkningsprocess och saluföring,
- om det visar sig att kraven inte uppfylls, utdöms påföljder enligt kontrollorganets föreskrifter,
- produkten ska genomgå fysikalisk-kemiska, organoleptiska och mikrobiologiska tester.

Efter relevanta utvärderingar och kontroller ska kontrollorganet godkänna användning av numrerade etiketter och kontrolletiketter som säkerställer produktens spårbarhet.

4.5 Framställningsmetod:

1. "Sobao Pasiego" görs på följande ingredienser: smör (23–29 %), socker (22–30 %) (sackaros), färska ägg (13–25 %), vetemjöl (22–30 %). Övriga ingredienser: dextros, glukos och salt (0–0,6 %), men även rivet citronskal, anis eller rom kan tillsättas.

2. Tillsatser. Följande godkända tillsatsmedel får användas:

Jäsmedel: (0–3,0 %), konserveringsmedel: kaliumsorbat max. 1,5 gram per kg smet, smörarom och fuktighetsbevarande medel.

Tillverkningsprocessen har följande led:

1. Beredning av smeten.

2. Dosering.

3. Gräddning.

4. Kylning.

5. Paketering: Befordran från tillverkarna sker i särskilt märkta och etiketterade förpackningar.

6. Konservering: Konservering i form av infrysning får inte förekomma.

4.6 Samband:

Historiska faktorer

Enligt vissa författare (García Lomas och Vega Ruiz) var "Sobao Pasiego" en enkel brödkaka, framställd av bröddegen (som togs till vara), socker och smör. Denna äldre produkt förbättrades sedan med ägg, rivna citronskal och anis eller rom.

Ett språng i utvecklingen skedde när bröddegen ersattes av bättre vetemjöl och de ingående ingrediensernas proportioner ändrades. I García Lomas bok "Los Pasiegos" (1986) tillskrivs Eusebia Hernández Martín skapandet av denna nya produkt (den moderna "Sobao Pasiego"). Han grundar det på ett brev från en son till denna kock som innehåller följande uppgifter: "Jag visste naturligtvis att min döda mor hade upfunnit nuvarande sobao-kakor, dvs. baserade på mjöl och inte på bröddegen som tidigare. Detta hände 1896, samma år som hon gifte sig med min far Joaquín Laso. Hon var då 19 år och dog i la Vega när hon var 25, dvs. 1902. Hon lämnade efter sig tre söner och en dotter, varav jag var äldst och föddes 1897".

Slutligen kan det nämnas att J. Calderón Escalada redovisar ordet "Sobau" i en studie från 1946 om ljud som inte upptagits i *Diccionario de la Lengua Española* men som förekommer i de högt belägna dalarna i provinsen Santander. Han definierar det på följande sätt: "Brödkaka gjord på mjöl, ägg, socker, smör, ugnsgräddad i vikt papper av speciell form och som bruden skänkte sina väninnor på bröllopsdagen".

Rykte i dag: I Kantabriens stora encyklopedi (*Gran Enciclopedia de Cantabria*) anges att sobao-kakor är en gammal produkt "som funnits i minst ett sekel och är mycket populär".

I den spanska förteckning över traditionella produkter som utges av MAPA sägs att "Sobao Pasiego" är "En av Kantabriens mest representativa produkter som har sitt ursprung i Vega de Pas och blivit känd i hela Spanien".

Mänskliga faktorer

Det är bagarnas kunnande och yrkesskicklighet som bidragit till att "Sobao Pasiego" över tiden kunnat bevara sina typiska egenskaper i hela området.

Produkten symboliserar mötet mellan vete och smör, ägg och socker, förvandlade till en rätt som förenar regionens kulturella kännetecken, med smöret som företrädare.

Samband mellan den geografiska miljön och produktens karaktäristiska egenskaper eller rykte

Sambandet mellan "Sobao Pasiego" och dess tillverkningsområde handlar främst om ryktet och de karaktäristiska egenskaperna enligt punkt 4.2, som är en följd av den traditionella tillverkningsmetoden.

"Sobao Pasiego" är en för Pas-trakten typisk produkt vilket många källor bekräftar, bland annat de redan citerade. Det är mänskliga faktorer som bidragit till att göra produkten känd. Dess rykte har utvecklats och förts vidare från släktled till släktled, kunnandet ingår också i Pas-traktens kulturarv och produkten fortlever med ett erkänt namn.

I årtionden var tillverkningen en sed förknippad med festliga tillfällen (bröllop, fester, marknader etc.). Dess goda rykte har dock gjort att produkten övergått till att bli en av grundvalarna för den lokala ekonomin, som svarar för drygt 90 % av den regionala produktionen av sobao-kakor.

"Sobao Pasiego" började bli känd och spridas vid mitten av förra seklet, när producenterna från trakterna kring Vega de Pas satsade på bättre kommunikationsvägar för att förbättra saluföringen och flyttade närmare de större tätorterna. De kunde på så sätt både underlätta saluföringen där och transporterna till andra delar av regionen.

För övrigt har Pas-trakten traditionellt utmärkt sig för tillverkning av mjölkprodukter – ost, glass, smör etc. – till följd av ett mycket gynnsamt klimat för mjölkproduktion. Just smör är en av huvudingredienserna i "Sobao Pasiego" som särskilt utmärker produkten och skiljer den från andra konditorivaror, som vid tillverkningen använder annat fett, exempelvis margarin. Även här bidrar det geografiska området till produktens rykte och särart.

Att "Sobao Pasiego" är mycket känd och har gott rykte framgår av en aktuell konsumentundersökning i olika områden i Spanien. I den konstaterades att nio av tio tillfrågade kände till produkten och mer än 73 % angav att den hade mycket gott rykte. Kunskapen är dessutom mycket god om dess ursprung, för drygt 80 % förknippade den med Kantabrien och drygt 35 % med Pas-trakten, trots områdets litenhet.

4.7 Kontrollorgan:

Namn: Oficina de Calidad Alimentaria de Cantabria (ODECA)

Adress: C/Héroes del 2 de Mayo, 27
39600 Muriedas (Cantabria)
ESPAÑA

Tfn +34 942 26 98 55

Fax +34 942 26 98 56

E-post: odec@odeca.es

Funktion: Offentlig myndighet

4.8 Märkning:

Följande uppgifter ska finnas med utöver obligatoriska uppgifter enligt allmänna bestämmelser:

- namnet på den geografiska beteckningen: "Sobao Pasiego",
- uppgiften "Skyddad geografisk beteckning" eller "SGB".

Dessa uppgifter ska finnas i samma fält, ska återges med synliga, läsbara och outplånliga bokstäver och ska vara större än övriga uppgifter på etiketten.

Dessutom ska följande uppgifter återfinnas på samma etikett eller kontrolletikett som kontrollorganet på förhand godkänt, utan att detta inkräktar på märkning enligt allmänna bestämmelser:

- den geografiska beteckningens särskilda logotyp,
 - kontrollorganets kontrollnummer,
 - kontrollorganets namn.
-

RÄTTELSE

Rättelse till uppmaning enligt artikel 1.2 i del I av protokoll 3 till avtalet mellan Eftastaterna om inrättandet av en övervakningsmyndighet och en domstol att inkomma med synpunkter på beskattning av captiveförsäkringsbolag i Liechtenstein

(Upphäver och ersätter den text som offentliggjordes i Europeiska unionens officiella tidning C 72 av den 26 mars 2009, s. 50)

(2009/C 75/16)

”Uppmaning enligt artikel 1.2 i del I av protokoll 3 till avtalet mellan Eftastaterna om inrättandet av en övervakningsmyndighet och en domstol att inkomma med synpunkter på beskattning av captiveförsäkringsbolag i Liechtenstein

Genom beslut nr 620/08/KOL av den 24 september 2008, som återges på originalspråket på sidorna efter denna sammanfattning, har Eftas övervakningsmyndighet inlett förfaranden enligt artikel 1.2 i del I av protokoll 3 till avtalet mellan Eftastaterna om inrättandet av en övervakningsmyndighet och en domstol (nedan kallat protokoll 3). Liechtensteins myndigheter har underrättats genom en kopia av beslutet.

Eftas övervakningsmyndighet (nedan kallad myndigheten) uppmanar härmed övriga Eftastater, EU:s medlemsstater samt andra berörda parter att inom en månad från den dag då detta meddelande offentliggörs inkomma med synpunkter på åtgärden i fråga till Eftas övervakningsmyndighet på följande adress:

EFTA Surveillance Authority
Registry
Rue Belliard 35
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Synpunkterna kommer att meddelas Liechtensteins myndigheter. Den tredje part som inkommer med synpunkter kan skriftligen begära konfidentiell behandling av sin identitet, med angivande av skälen för begäran.

SAMMANFATTNING

Myndigheten inledde förfarandet genom att skicka en begäran om upplysningar till Liechtensteins myndigheter den 14 mars 2007.

Genom lagen av den 18 december 1997 om ändring av Liechtensteins skattelag ⁽¹⁾ införde Liechtensteins myndigheter speciella skatteregler för captiveförsäkringsbolag.

I enlighet med artikel 82a.1 i skattelagen betalar captiveförsäkringsbolag en kapitalskatt på 1 % av företagets egna kapital. För kapital på över 50 miljoner schweiziska franc är skattesatsen reducerad till 0,75 % och för kapital på över 100 miljoner schweiziska franc är den reducerad till 0,5 %. Den normala kapitalskattesatsen är 2 %.

Artikel 82a jämförd med artikel 73 i skattelagen innebär att captiveförsäkringsbolag inte betalar inkomstskatt.

Därutöver är aktier och andelar i captiveförsäkringsbolag enligt artikel 88d.3 i skattelagen befriade från kupongskatt, vilken normalt motsvarar en skattesats på 4 %.

Myndighetens preliminära ståndpunkt är att captiveförsäkringsbolag är företag enligt artikel 61.1 i EES-avtalet. Captiveförsäkringsbolag tillhandahåller försäkringar, antingen till ett enskilt företag eller till en specifik grupp av företag. Det är en tjänst att tillhandahålla försäkringar, vilket innebär att det är en form av ekonomisk aktivitet. Captiveförsäkringsbolag tar i regel betalt för sina tjänster. En tjänst räknas som en ekonomisk aktivitet även om den bara tillhandahålls en eller ett fåtal kunder.

⁽¹⁾ Lagen av den 18 december 1997 om ändring av Liechtensteins skattelag (Gesetz über die Abänderung des Steuergesetzes), Liechtensteinisches Landesgesetzblatt 1998, nr 36.

Myndigheten anser preliminärt att befrielsen från inkomstskatt och den reducerade kapitalskatten utgör statligt stöd enligt artikel 61.1 i EES-avtalet.

I förlängningen innebär det en förlust av statliga medel att företag är helt eller delvis befriade från att betala skatt. Samtidigt är skattebefrielsen fördelaktig för företagen då de slipper betala avgifter som de annars skulle behöva finansiera med egna budgetmedel. Företagen i fråga tillhandahåller tjänster som är öppna för handel och konkurrens mellan de avtalsslutande parterna i EES-avtalet. Myndigheten anser preliminärt att åtgärderna är selektiva då de endast gäller en viss typ av företag och att denna selektivitet inte kan sägas utgöra en logisk följd av Liechtensteins skattesystem.

Myndigheten gör en liknande bedömning vad gäller kupongskatten. Det finns dock en skillnad då kupongskatten är en källskatt. Befrielsen från kupongskatt är på så sätt fördelaktig för ägarna av captiveförsäkringsbolag, vilka vanligtvis är (stora) företag. Den här typen av företag drar således direkt nytta av stödåtgärden. Dessutom kan captiveförsäkringsbolagen anses vara gynnade indirekt av befrielsen från kupongskatt då de på så sätt är mer attraktiva för investerare och då detta i förlängningen innebär att de har lättare tillgång till kapital.

Stödåtgärder är enligt artikel 61.1 i EES-avtalet oförenliga med EES-avtalets funktion förutom om de omfattas av undantag enligt artikel 61.2 eller 61.3 i EES-avtalet. Myndighetens preliminära ståndpunkt är att beskattningen av captiveförsäkringsbolag i Liechtenstein inte omfattas av något undantag i dessa bestämmelser. Eftersom åtgärderna antogs efter att Liechtenstein anslöt sig till EES-avtalet måste det stöd som är oförenligt med EES-avtalet under normala omständigheter återkrävas.

Slutsats

Mot bakgrund av det ovan anförda har myndigheten beslutat att inleda ett formellt granskningsförfarande i enlighet med artikel 1.2 i del I av protokoll 3. Berörda parter uppmanas att inkomma med synpunkter inom en månad från den dag då detta meddelande offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

EFTA SURVEILLANCE AUTHORITY DECISION

No 620/08/COL

of 24 September 2008

to initiate the procedure provided for in Article 1(2) in Part I of Protocol 3 to the Surveillance and Court Agreement with regard to the taxation of captive insurance companies according to the Liechtenstein Tax Act

(Liechtenstein)

THE EFTA SURVEILLANCE AUTHORITY ⁽¹⁾,

Having regard to the Agreement on the European Economic Area ⁽²⁾, in particular to Article 61 to 63 and Protocol 26 thereof,

Having regard to the Agreement between the EFTA States on the Establishment of a Surveillance Authority and a Court of Justice ⁽³⁾, in particular to Article 24 thereof,

Having regard to Article 1(2) of Part I and Article 4(4) and 6 of Part II of Protocol 3 to the Surveillance and Court Agreement ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Hereinafter referred to as the Authority.

⁽²⁾ Hereinafter referred to as "the EEA Agreement".

⁽³⁾ Hereinafter referred to as "the Surveillance and Court Agreement".

⁽⁴⁾ Hereinafter referred to as "Protocol 3".

Having regard to the Authority's Guidelines ⁽¹⁾ on the application and interpretation of Articles 61 and 62 of the EEA Agreement, and in particular the chapter dealing with the application of State aid rules to measures relating to direct business taxation ⁽²⁾,

Having regard to the Authority's Decision of 14 July 2004 on the implementing provisions referred to under Article 27 of Part II of Protocol 3 ⁽³⁾,

Whereas:

I. FACTS

1. Procedure

By letter dated 14 March 2007 (Event No 393563), the Authority sent a request for information to the Liechtenstein authorities, inquiring about various tax derogations for certain company types under the Liechtenstein Tax Act. The Liechtenstein authorities replied by letter dated 30 May 2007 (Event No 423398).

By letter dated 12 July 2007 (Event No 428102), the Authority requested more information. In this letter the Authority also informed the Liechtenstein authorities that if the Authority found that the preferential taxation in favour of captive insurance companies constituted State aid within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement, this aid might constitute unlawful aid within the meaning of Article 1(f) in Part II of Protocol 3. The Authority informed the Liechtenstein authorities that unlawful aid might be subject to recovery according to Article 14 in Part II of Protocol 3.

The Liechtenstein authorities provided a response by letter dated 29 August 2007 (Event No 437041). On 31 October 2007, the case was discussed by the Authority and the Liechtenstein authorities. The Liechtenstein authorities submitted further information by letter dated 3 December 2007 (Event No 456325). The Liechtenstein authorities presented further information in another meeting with the Authority on 18 December. The Authority requested further information on 20 December 2007 (Event No 458438). The Liechtenstein authorities responded by letter dated 1 February 2008 (Event No 463410). Further clarifications were submitted by the Liechtenstein authorities by email.

2. Scope of this decision

The current investigation only concerns the treatment of captive insurance companies under the Liechtenstein Tax Act (*Gesetz über die Landes- und Gemeindesteuern*, hereinafter: "the Tax Act") ⁽⁴⁾. Other tax measures referred to by the Authority in its letter of 14 March 2007 are not covered by the present procedure.

3. Description of the Liechtenstein taxes on companies

3.1. General provisions

3.1.1. Income and capital tax

Part 4, heading A — The company taxes ("*Die Gesellschaftssteuern*") — Sections 73 to 81 of the Tax Act comprises two taxes relating to companies:

- a business **income tax** (*Ertragssteuer*). According to Section 77 of the Tax Act this tax is assessed on the entire annual net income. Taxable net income is the entire revenues minus company expenditures (including write-offs and other provisions). The income tax rate depends on the ratio of net income to taxable capital and lies between 7,5 % and 15 % ⁽⁵⁾. This tax rate may be increased by 1 percentage point to, at most, 5 percentage points depending on the relation between dividends and taxable capital. The maximum income tax is therefore 20 %,

⁽¹⁾ Guidelines on the application and interpretation of Articles 61 and 62 of the EEA Agreement and Article 1 of Protocol 3, adopted and issued by the Authority on 19 January 1994, published in the *Official Journal of the European Union* (hereinafter referred to as OJ L 231, 3.9.1994, p. 1) and EEA Supplement No 32 of 3 September 1994, p. 1. Hereinafter referred to as the State Aid Guidelines. The updated version of the State Aid Guidelines is published on the Authority's website:
<http://www.eftasurv.int/fieldswork/fieldstateaid/guidelines/>

⁽²⁾ This Chapter was introduced with Authority's Decision No 149/99/COL of 30 June 1999, published in OJ L 137, 8.6.2000, p. 26 and EEA Supplement No 26 of 8 June 2000, p. 11.

⁽³⁾ Decision 195/04/COL of 14 July 2004 published in OJ C 139, 25.5.2006, p. 57 and EEA Supplement No 26 of 25 May 2006, p. 1 as amended by Decision 319/05/COL of 14 December 2005 published in OJ C 286, 23.11.2006, p. 9 and EEA Supplement No 57 of 23 November 2006, p. 31.

⁽⁴⁾ Liechtensteinisches Landesgesetzblatt 1961, Nr. 7, with subsequent amendments.

⁽⁵⁾ The net profit is set in relation to the taxable capital. The tax rate is then set at half the percentage which the net profit constitutes of the taxable capital. However, there is a minimum level of 7,5 % and a maximum ceiling of 15 %, see Section 79(2) of the Tax Act.

- a **capital tax** (*Kapitalsteuer*). According to Section 76 of the Tax Act the basis for this tax is the paid-up capital stock, joint stock, share capital, or initial capital as well as the reserves of the company constituting company equity. Taxes are assessed at the end of the company's business year (generally on 31 December). The tax rate for the capital tax is 2 %.

Pursuant to Section 73 of the Tax Act, legal persons operating commercial businesses in Liechtenstein pay income and capital taxes. Foreign companies operating a branch in Liechtenstein are also subject to the income and capital tax, see Section 73(e) of the Tax Act.

3.1.2. Coupon tax

Part 5 of the Tax Act concerns the so-called **coupon tax**. According to Section 88(a)(1) of the Tax Act, Liechtenstein levies a tax on coupons. Further details are given in Section 88(b)-(e). The coupon tax is levied on the coupons of securities (or documents equal to securities) issued by "a national". This notion covers any person who has the place of residence, domicile or statutory seat in Liechtenstein. It also covers undertakings that are registered in the public register of Liechtenstein.

The coupon tax applies to companies the capital of which is divided into shares, and it is levied at the rate of 4 % on any distribution of dividends or profit shares (including distributions in the form of shares).

The coupon tax is a withholding tax, which falls on the investor as the ultimate tax payer (*Steuerträger*), but is withheld on the level of the company. According to Section 88(i) of the Tax Act, the person liable to pay for a coupon is liable to pay the tax ⁽¹⁾. Section 88(k) of the Tax Act stipulates that the sum paid out for a coupon must be reduced by the amount of the tax levied on such coupons ⁽²⁾. Thus, as the Liechtenstein authorities have confirmed, ultimately it is the investor entitled to payment of the coupon tax the one bearing the financial burden of the tax.

3.2. Special tax provisions concerning captive insurance companies

3.2.1. The introduction of specific legislation on captive insurance companies

By virtue of Act of 18 December 1997 on the amendment of the Liechtenstein Tax Act ⁽³⁾, the Liechtenstein authorities introduced special tax rules applicable to captive insurance companies. Section 82(a) and 88(d)(3) were introduced into the Tax Act with effect from 1998 onward and still apply today. The Liechtenstein authorities have stated that the provision was introduced in order to establish and develop the captive insurance sector as a new field of economic activity in Liechtenstein.

Captive insurance companies are however not defined in the Tax Act. There is a reference in Article 82(a) according to which captive insurance companies are "[i]nsurance companies in accordance with the definition of the Insurance Supervision Law, which exclusively engage in captive insurance (*"Eigenversicherung"*)". In general, the notion of a captive insurer describes a subsidiary company formed to insure or reinsure the risks of its parent and or associated group companies. According to Article 2(b) of Directive 2005/68/EC, the so-called Reinsurance Directive ⁽⁴⁾, "captive reinsurance undertaking means a reinsurance undertaking owned either by a financial undertaking other than an insurance or a reinsurance undertaking or a group of insurance or reinsurance undertakings to which Directive 98/78/EC applies, or by a non-financial undertaking, the purpose of which is to provide reinsurance cover exclusively for the risks of the undertaking or undertakings to which it belongs or of an undertaking or undertakings of the group of which the captive reinsurance undertaking is a member."

According to the Liechtenstein authorities, approximately 13 captive insurance companies have profited from the specific tax regime. Currently, 11 out of these 13 companies still fall under Section 82(a) of the Tax Act.

3.2.2. Income and capital tax

Part 4, heading B of the Tax Act — Special company taxes (*"Besondere Gesellschaftssteuern"*) — Sections 82 to 88 of the Tax Act contains special tax provisions for certain company forms such as insurance companies, holding companies, domiciliary companies and investment undertakings. Section 82(a) of the Tax Act refers to captive insurance companies.

⁽¹⁾ Article 88(i) of the Tax Act reads: "[s]teuerpflichtig ist der Schuldner des Coupons oder der steuerbaren Leistung".

⁽²⁾ Article 88(k) of the Tax Act reads: "Der Betrag, mit dem der Coupon eingelöst wird, oder die steuerbare Leistung ist bei der Auszahlung, Überweisung, Gutschrift oder Verrechnung ohne Rücksicht auf die Person des Gläubigers um die Steuer zu kürzen."

⁽³⁾ By virtue of Act of 18 December 1997 on the amendment of the Liechtenstein Tax Act, Law Gazette 1998, No 36.

⁽⁴⁾ Incorporated into the EEA Agreement by OJ Decision No 59/2006 of 2 June 2006. It entered into force on 1 June 2007.

Pursuant to Article 82(a) paragraph 1 of the Tax Act, “[i]nsurance companies in accordance with the definition of the Insurance Supervision Law, which exclusively engage in captive insurance (“Eigenversicherung”), pay a capital tax of 1 ‰ on the company's own capital, cf. Section 82(a)(1) of the Tax Act. For the capital exceeding 50 million the tax rate is reduced to 0,75 ‰ and for the capital in excess of 100 million to 0,5 ‰” ⁽¹⁾.

In other words, instead of paying the normal 2 ‰ capital tax, captive insurance companies are only obliged to pay 1 ‰ hereof, and this rate is even further reduced for amounts exceeding CHF 50 and CHF 100 million.

By virtue of paragraph 2 of Article 82(a) of the Tax Act, insurance companies which engage in captive insurance and ordinary insurance activities for third parties are nevertheless liable to regular capital and income tax according to Sections 73 to 81 of the Tax Act for that part of their activities which concerns third party insurance.

As Article 82(a) of the Tax Act constitutes a *lex specialis* with respect to Article 73 of the same Act, it can *a contrario* be concluded that captive insurance companies do not pay income tax ⁽²⁾.

In conclusion, captive insurance companies only pay a reduced capital tax as described in Section 82(a)(1) of the Tax Act and no income tax.

3.2.3. Coupon tax

By virtue of Article 88(d)(3) of the Tax Act, shares or parts of captive insurance companies are exempted from payment of the coupon tax.

4. Comments by the Liechtenstein authorities

The Liechtenstein authorities underline that captive insurance companies as such do not profit from the tax exemption. The tax exemptions only apply to those parts of the insurance companies dealing with the captive insurance. In contrast, income and capital tax are fully levied for the part which concerns third party insurance.

From that, the Liechtenstein authorities draw the following conclusions: Firstly, that a captive insurance company is not a financial vehicle designed to generate profits, but is limited to managing internal risks. For that reason, the captive insurance company does not exercise any economic activity and does not constitute an undertaking within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement. There is no market for captive insurance companies as this kind of activity can only be offered to the respective parent and its group members.

Secondly, no advantage would be involved as the activity is limited to the administration of risks and holding funds. Third, in certain countries — like Germany — the income generated by a captive insurance company is taxed at the level of the parent company. In other words, if the company was also taxed in Liechtenstein, there would be a double taxation problem, so the non-taxation in Liechtenstein does not lead to an advantage. It is further argued that the taxation of captive insurance companies is a result of the nature and general scheme of Liechtenstein taxation. The generation of profits is not the primary objective of captive insurance companies. The Liechtenstein authorities also point to EU Member States which offer a favourable regulatory environment for captive insurance companies.

Fourthly, the tax benefits are not selective as there is no preferential treatment of undertakings which find themselves in a comparable factual and legal situation with others. In the view of the Liechtenstein authorities captive insurance activities cannot be compared to the activities of other insurance companies.

In any event, there would be no distortion of competition as the captive insurance companies do not compete with other insurers for business. Article 5(1) of the EU Merger Regulation establishes that intra group turnover must not be taken into account in assessing whether a transaction reaches a Community dimension. In the opinion of the government, this illustrates that internal transactions do not affect competition.

⁽¹⁾ Translation made by the services of the Authority.

⁽²⁾ See also letter of 30 May 2007 from the Liechtenstein authorities.

II. ASSESSMENT

1. The presence of State aid

Article 61(1) of the EEA Agreement reads as follows:

“Save as otherwise provided in this Agreement, any aid granted by EC Member States, EFTA States or through State resources in any form whatsoever which distorts or threatens to distort competition by favouring certain undertakings or the production of certain goods shall, in so far as it affects trade between Contracting Parties, be incompatible with the functioning of this Agreement.”

1.1. Income and capital tax

1.1.1. Presence of State resources

The aid measures must be granted by the State or through State resources.

Whereas the capital tax rate in Liechtenstein is currently set at 2 %, captive insurance companies are subject to a reduced capital tax of 1 % (0,75 % for the capital exceeding CHF 50 million and 0,5 % for the capital in excess of CHF 100 million). Moreover, captive insurance companies are further fully exempted from payment of income tax.

The granting of a full or partial tax exemption involves a loss of tax revenues for the State which is equivalent to consumption of State resources in the form of fiscal (tax) expenditure ⁽¹⁾. The State in Liechtenstein foregoes revenues corresponding to the non-payment of income tax and the payment of a reduced capital tax rate.

For these reasons, the Authority considers that the special provisions on income and capital tax applicable to captive insurance companies are granted through State resources.

1.1.2. Favouring certain undertakings or the production of certain goods

1.1.2.1. Undertaking

According to the European Court of Justice, the notion of an undertaking in the sense of Article 87 EC, which corresponds to Article 61(1) of the EEA Agreement, encompasses “every entity engaged in an economic activity, regardless of the legal status of the entity and the way in which it is financed” ⁽²⁾. Even economic activities without profit motives can constitute economic activities where the entities carrying out the activity are competing with other profit seeking undertakings ⁽³⁾.

In general, captive insurance companies provide various kinds of insurance services to a limited and defined group of entities seeking insurance coverage and not to the public at large. They are in this sense “captive”. Often there may be a large corporation that establishes such a company to provide it with insurance coverage instead of alternatively requesting insurance on the general market for such services. In addition to provide insurance for the parent company the captive insurer may also provide insurance to other undertakings in the same company group. It may also provide insurance to undertakings which are not in the same ownership group but which are affiliated for example through a vertical relationship. It may also be that various independent undertakings go together and establish a captive insurance company. This could be the case for example for various cooperative undertakings, housing associations or companies in the same branch of industry seeking insurance coverage for certain specific risks.

For their services the captive insurance companies would need to charge premiums, establish an adequate capital base, fulfil solvency requirements and other requirements according to EEA and national legislation. In their business activity they would, as other insurance companies, seek reinsurance or they may themselves be reinsurance undertakings.

⁽¹⁾ See point 3(3) on the Authority's State Aid Guidelines to Business Taxation.

⁽²⁾ Joined Cases C-180/98 to C-184/98 Pavlow [2000] ECR I-6451, paragraph 75.

⁽³⁾ Case C-222/04 Cassa di Risparmio di Firenze SpA [2006] ECR I-289 paragraph 123; see also Commission Decision of 16 September 1997 on State aid for Gemeinnützige Abfallverwertung GmbH (OJ L 159, 3.6.1998, p. 58).

In its decision on an aid scheme for captive insurance companies in Åland, the Commission took the view that captive insurance companies were offsetting the risks on the insurance market through internal reinsurance. In that respect, reinsurance of subsidiaries did not constitute a separate insurance market since subsidiaries could normally be insured by other companies operating on the open market. ⁽¹⁾ Liechtenstein has not pointed to factual differences compared to the situation in Finland, but merely argues that the Commission is wrong in its assessment.

Providing insurance is a service, which in principle is an economic activity. Even in cases where a captive insurance company only offers its insurance services against remuneration to a parent company, in which case the service is not delivered on an open market, the service in question would still be a financial service. A captive insurance company is set up as any other company and would normally charge for the services it provides. A captive insurance company would thus earn an income for services it provides which is an element that indicates that the activity is of an economic nature.

The company deciding to buy its services from a captive insurance company would presumably only do so if that is more economically advantageous than buying the service from other insurance companies. The captive insurance company is therefore subject to competitive pressure from the market in its delivery of its services since, if its prices would increase, the buyer of the service would turn elsewhere for the procurement of the service. The fact that the service may, in many cases, be delivered to only one customer does not remove it from being an economic activity provided on a market. Many companies in different markets have only one buyer of its service, which does not mean that they are not undertakings for the purposes of EEA competition law. Services or goods are provided on the market even if the purchaser may be only one.

Moreover, the Liechtenstein authorities have not claimed that Liechtenstein law prohibits a captive insurer to provide services to several different companies belonging to the same group, being in some way affiliated or being completely independent of each other. Indeed, Liechtenstein law does not seem to limit the captive insurance companies to supply its services to only one buyer, the parent company, or for that matter a group of companies receiving the captive services. As far as the Authority understands, the captives insurance companies are free to offer their services to any other company. The only limitation is that for tax purposes, services offered to other entities will be subject to normal taxation. The captive insurance companies are thus free to offer their services on the market, in addition to providing insurance to its parent company or a closed circle of companies. The aid scheme in question therefore benefits undertakings that perform an economic activity in competition on the market.

Finally, the aid may also potentially benefit the groups to which the captive insurance companies belong. Such groups will normally be undertakings.

For these reasons, in the preliminary view of the Authority, captive insurance companies are undertakings in the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement.

1.1.2.2. Advantage

The measure confers the captive insurances falling under Section 82(a) of the Tax Act an advantage by relieving them of charges (non-payment of income tax and only a reduced payment of a capital tax) that would normally be borne from their budgets.

The payment of taxes is an operating cost related to purchases in the normal course of an undertakings' economic activity, which is normally borne by the undertaking itself. In general, a lower rate of taxation than what normally would be due or an exemption from paying taxes confers an advantage on the eligible companies. They are granted an advantage because the operating costs which those undertakings will have to put up with are reduced in accordance with the amount of exempted tax rate.

The preliminary view of the Authority is therefore that the special tax rules applicable to captive insurance companies which fully or partially exempt them from taxes therefore entail the granting of an economic advantage. The same rules could also constitute an advantage to the groups to which they belong.

1.1.2.3. Selectivity

For a measure to be aid it must be selective in that it favours "*certain undertakings or the production of certain goods*".

⁽¹⁾ Commission Decision of 10 July 2002 on the aid scheme implemented by Finland for Åland Islands captive insurance companies, OJ 2002, L 329/22, paragraph 45.

Section 82(a) of the Tax Act lists captive insurance companies as eligible to profit from a lower capital tax rate than the generally applicable rate which other undertakings, including third party insurers, are subject to. Similarly, the captive companies benefit from a full exemption from income tax.

As the Tax Act provides for a further tax reduction for those captive companies which have capital exceeding CHF 50 million or CHF 100 million respectively, an additional tax advantage is granted to larger captive companies.

For these reasons, the Authority preliminary considers that the tax rules in favour of captive insurance companies are materially selective.

A specific tax measure can nevertheless be justified by the logic of the tax system if it is consistent with it ⁽¹⁾. Measures intended partially or wholly to exempt firms in a particular sector from the charges arising from the normal application of the general system may constitute State aid if there is no justification for this exemption on the basis of the nature and logic of the general system ⁽²⁾. Therefore, even if being materially selective, the specific tax rules applicable to captive insurance companies will not be selective in the sense of Article 61(1) of the EEA Agreement if the rule is justified by the nature and general scheme of the Liechtenstein tax system.

For this assessment, the Authority must consider whether the special tax rules applicable to captive insurance companies meet the objectives inherent in the tax system itself, or whether it pursues other objectives not enshrined therein. The Authority must analyse the national tax system of Liechtenstein irrespective of whether captive insurance companies enjoy similar tax advantages in other EEA States.

According to constant case law, it is for the EFTA State that has introduced a differentiation between undertakings in relation to charges to show that it is actually justified by the nature and general scheme of the system in question ⁽³⁾.

The Liechtenstein authorities have stated that this tax concession was introduced in order to establish and develop the captive insurance sector as a new field of economic activity in Liechtenstein. In the view of the Authority, this is an economic purpose not inherent to taxation which therefore does not fall within the logic of a tax system ⁽⁴⁾.

The Liechtenstein authorities have however argued that taxation of captive insurance companies would lead to double taxation of the same earnings. They quote the example of the profits of captive insurance companies being taxed in Germany, which might lead to a double taxation if the same profits were taxed in Liechtenstein.

The avoidance of double taxation is nowhere reflected in the Liechtenstein Tax Act or in the history of its introduction. To the contrary, in the Authority's view, the following aspects indicate that the logic behind the tax exemptions neither has the effect nor the purpose of avoiding double taxation. First, the reduced tax is not limited to situations where a double taxation would occur. Second, the tax is not reduced to zero where the taxation in another State would exceed the normally applicable tax rate in Liechtenstein. Third, the captive insurance companies are partially exempted from the general capital tax in Liechtenstein simply because they carry out their specific services in the given organisational form. Fourth, the particular capital taxation for captives is digressive in nature as the tax rate decreases when the taxable capital exceeds certain thresholds. In the Authority's view, had the purpose of introducing a differentiated taxation for captive insurance companies been to avoid double taxation, digressivity would not seem to be the appropriate tool to achieve such an objective.

At this stage of the procedure, the Authority cannot see that the various tax exemptions can be considered to be inherent in the nature and general scheme of the Liechtenstein tax system. The preliminary view of the Authority is therefore that these measures are selective in the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement.

⁽¹⁾ Case E-6/98 Norway v EFTA Surveillance Authority, [1999] EFTA Court Report, p. 76, paragraph 38; Joined Cases E-5/04, E-6/04 and E-7/04 Fesil and Finnjord, PIL and Others and Norway v EFTA Surveillance Authority, [2005] EFTA Court Report, p. 117, paragraphs 84-85; Joined Cases T-127/99, T-129/99 and T-148/99 Territorio Histórico de Alava et al v Commission [2002] ECR II-1275, paragraph 163, Case C-143/99 Adria-Wien Pipeline [2001] ECR I-8365, paragraph 42; Case T-308/00 Salzgitter v Commission [2004] ECR II-1933 paragraph 42, Case C-172/03 Wolfgang Heiser [2005] ECR I-1627, paragraph 43.

⁽²⁾ Case E-6/98 Norway v EFTA Surveillance Authority, cited above, paragraph 38; Joined Cases E-5/04, E-6/04 and E-7/04 Fesil and Finnjord, PIL and others and Norway v EFTA Surveillance Authority, cited above, paragraphs 76-89; Case 173/73 Italy v Commission [1974] ECR 709, paragraph 16.

⁽³⁾ Case E-6/98 Norway v EFTA Surveillance Authority, mentioned above, paragraph 67, Case C-159/01 Netherlands v Commission, ECR [2004] I-4461, paragraph 43.

⁽⁴⁾ See for a similar argumentation, Commission Decision of 17 February 2003 on the State aid implemented by the Netherlands for international financing activities paragraph 95.

1.1.3. *Distortion of competition and effect on trade between Contracting Parties*

In order to fall under Article 61(1) of the EEA Agreement, the measure must distort or threaten to distort competition and affect trade between the Contracting Parties.

For a measure to distort competition it is sufficient that the recipient of the aid competes with other undertakings on markets open to competition and that the measure concerned affects intra-Community trade by financially strengthening the position of an undertaking compared with other undertakings competing in intra-Community trade ⁽¹⁾.

The grant of a tax reduction to captive insurance companies strengthens and reinforces their position towards other companies offering insurance services in the European Economic Area. As the Commission pointed out in the above mentioned Åland decision, the insurance market is an open market and companies belonging to a group can normally insure their risks with non-affiliated insurers ⁽²⁾.

Since the insurance services which the eligible companies carry out are activities which are the subject of trade between the Contracting Parties, intra-EEA trade is equally deemed to be affected ⁽³⁾. In addition, trade is deemed to be affected as the measure could also benefit the groups to which the captive insurers belong, which may be active in markets open to cross-border competition.

1.2. **Coupon tax**

1.2.1. *Presence of State resources*

As mentioned above, the aid measures must be granted by the State or through State resources.

The granting of a tax exemption involves a loss of tax revenues for the State which is equivalent to consumption of State resources in the form of fiscal (tax) expenditure ⁽⁴⁾. By exempting shares or parts of captive insurance companies from payment of coupon tax, the State in Liechtenstein foregoes revenues corresponding to the non-payment of coupon taxes.

Thus, the coupon tax exemption is granted through State resources.

1.2.2. *Favouring certain undertakings or the production of certain goods*

First, the aid measure must confer on the beneficiaries advantages that relieve them of charges that are normally borne from their budget. Second, the aid measure must be selective in that it favours "*certain undertakings or the production of certain goods*".

The measure confers the investors in captive insurance companies an advantage by relieving them of charges (non payment of coupon tax) they would normally be subject to. By exempting shares or parts of captive insurance companies from payment of the coupon tax, the Liechtenstein legislation makes it more attractive to invest in captive insurance companies than in other undertakings, where their investments are subject to payment of coupon tax. Therefore, investors in captive insurance companies are granted an advantage. A lower rate of taxation than what normally would be due or an exemption from paying taxes confers an advantage to the undertakings investing in captive insurance companies ⁽⁵⁾.

The preliminary view of the Authority is therefore that the exemption from payment of coupon tax applicable to shares or parts of captive insurance companies entails the granting of an economic advantage to the undertakings owning them.

As mentioned above, this tax exemption also grants an indirect advantage to the captive insurance companies which become more attractive for investors and thus makes capital more easily accessible for the former ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Case T-214/95 *Het Vlaamse Gewest v Commission* [1998] ECR II-717, Case 730/79 *Philip Morris v Commission* [1980] ECR 2671, paragraph 11.

⁽²⁾ Commission Decision of 10 July 2002 on the aid scheme implemented by Finland for Åland Islands captive insurance companies, published on OJ L 329, 5.12.2002, p. 22, paragraphs 44 and 46.

⁽³⁾ Commission Decision of 10 July 2002 on the aid scheme implemented by Finland for Åland Islands captive insurance companies, cited above, paragraph 47.

⁽⁴⁾ See point 3(3) on the Authority's State Aid Guidelines to Business Taxation.

⁽⁵⁾ In case of investors which are private persons, the grant of a tax exemption does not constitute State aid within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement.

⁽⁶⁾ Commission Decision of 21 January 1998 on tax concessions under § 52(8) of the German Income Tax Act, published on OJ L 212, 30.7.1998, p. 50. Case C-156/98 *Germany v Commission* ECR [2000] I-6857, paragraph 26.

Second, the measure is selective since it only concerns undertakings that have created or invested in a captive insurance company as well as the insurance companies themselves. As the European Commission held in its decision regarding the treatment of captive insurance companies in Åland ⁽¹⁾, the creation of this type of companies requires an economic strength and is therefore normally undertaken mainly by large companies or groups of companies. Normally, the group needs to be large enough to generate a turnover that will allow the captive insurance company to generate a high enough turnover to cover the fixed costs and obtain a profit. The measure therefore favours larger companies to the detriment of companies which cannot afford the establishment of captive insurance companies.

For these reasons, the Authority preliminary considers that the exemption from coupon tax on dividends and profit shares from captive insurance companies is materially selective.

As mentioned above, a specific tax measure can nevertheless be justified by the logic of the tax system if it is consistent with it ⁽²⁾.

The arguments presented above in relation to income and capital tax applies equally to the exemption from coupon tax.

At this stage of the procedure, the Authority is therefore of the preliminary opinion that the exemption from payment the coupon tax is selective in the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement.

1.2.3. *Distortion of competition and effect on trade between Contracting Parties*

In order to fall under Article 61(1) of the EEA Agreement, the measure must distort or threaten to distort competition and affect trade between the Contracting Parties.

For a measure to distort competition it is sufficient that the recipient of the aid competes with other undertakings on markets open to competition and that the measure concerned affects intra-Community trade by financially strengthening the position of an undertaking compared with other undertakings competing in intra-Community trade ⁽³⁾.

In addition to the reasons mentioned above under Section II.1.1.3, the Authority notes that the undertakings that own captive insurance companies are normally large companies or groups of companies that naturally compete offering goods and/or services in the European Economic Area.

The Authority's preliminary view is that the exemption from paying a coupon tax distorts competition and has an effect on trade between the Contracting Parties within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement.

1.3. Conclusion

Against the background of the above, the Authority is of the preliminary view that the special tax rules applicable to captive insurance companies in Liechtenstein constitute State aid within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement.

2. Procedural requirements

Pursuant to Article 1(3) of Part I of Protocol 3, "the EFTA Surveillance Authority shall be informed, in sufficient time to enable it to submit its comments, of any plans to grant or alter aid. [...]. The State concerned shall not put its proposed measures into effect until the procedure has resulted in a final decision".

The special rules regarding the capital, income and coupon taxes applicable to captive insurance undertakings were introduced into the Tax Act in 1998, i.e. after the entry into force of the EEA Agreement. The Liechtenstein authorities did not notify this amendment of the Tax Act to the Authority. The Authority therefore draws the preliminary conclusion that the Liechtenstein authorities have not respected their obligations pursuant to Article 1(3) of Part I of Protocol 3.

⁽¹⁾ Commission Decision of 10 July 2002 on the aid scheme implemented by Finland for Åland Islands captive insurance companies, published on OJ L 329, 5.12.2002, p. 22.

⁽²⁾ Case E-6/98 Norway v EFTA Surveillance Authority, cited above, paragraph 38; Joined Cases E-5/04, E-6/04 and E-7/04 Fesil and Finnjord, PIL and others and Norway v EFTA Surveillance Authority, cited above, paragraphs 84-85; Joined Cases T-127/99, T-129/99 and T-148/99 Territorio Histórico de Alava et al v Commission [2002] ECR II-1275, paragraph 163, Case C-143/99 Adria-Wien Pipeline [2001] ECR I-8365, paragraph 42; Case T-308/00 Salzgitter v Commission [2004] ECR II-1933 paragraph 42, Case C-172/03 Wolfgang Heiser [2005] ECR I-1627, paragraph 43.

⁽³⁾ Case T-214/95 Het Vlaamse Gewest v Commission [1998] ECR II-717, Case 730/79 Philip Morris v Commission [1980] ECR 2671, paragraph 11.

3. Compatibility of the aid

Support measures caught by Article 61(1) of the EEA Agreement are generally incompatible with the functioning of the EEA Agreement, unless they qualify for a derogation in Article 61(2) or (3) of the EEA Agreement.

The derogation of Article 61(2) is not applicable to the aid in question, which is not designed to achieve any of the aims listed in this provision. Nor does Article 61(3)(a) or Article 61(3)(b) of the EEA Agreement apply to the case at hand.

The aid in question is not linked to any investment in production capital. It just reduces the costs which companies would normally have to bear in the course of pursuing their day-to-day business activities and is consequently to be classified as operating aid. Operating aid is normally not considered suitable to facilitate the development of certain economic activities or of certain regions as provided for in Article 61(3)(c) of the EEA Agreement. Operating aid is only allowed under special circumstances (e.g. for certain types of environmental or regional aid), when the Authority's Guidelines provide for such an exemption. None of these Guidelines apply to the aid in question.

The Authority therefore doubts that the special tax rules applicable to captive insurance companies can be justified under the State aid provisions of the EEA Agreement.

4. Conclusion

Based on the information submitted by the Liechtenstein authorities, the Authority cannot exclude the possibility that the tax rules applicable to captive insurance companies (full exemption from payment of income and coupon tax and partial exemption from payment of capital tax) constitute State aid within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement.

Furthermore, as stated above, the Authority has doubts that these measures can be regarded as compatible under the State aid provisions of the EEA Agreement, in particular Article 61(3)(c) thereof.

Consequently, and in accordance Article 4(4) of Part II of Protocol 3, the Authority is obliged to open the procedure provided for in Article 1(2) of Part I of Protocol 3. The decision to open proceedings is without prejudice to the final decision of the Authority, which may conclude that the measures in question are compatible with the functioning of the EEA Agreement.

In light of the foregoing considerations, the Authority, acting under the procedure laid down in Article 1(2) of Part I of Protocol 3, invites the Liechtenstein authorities to submit their comments within one month of the date of receipt of this Decision.

The Authority further requests the Liechtenstein authorities to provide all documents, information and data needed for assessment of the compatibility of the above-mentioned aid measure, within the same deadline.

It invites the Liechtenstein authorities to forward a copy of this decision to the potential aid recipients of the aid immediately.

The Authority would like to remind the Liechtenstein authorities that, according to Article 14 in Part II of Protocol 3, any incompatible aid unlawfully put at the disposal of the beneficiaries will have to be recovered, unless this recovery would be contrary to the general principal of law. At this stage of the procedure, the Authority considers that neither Liechtenstein nor the beneficiaries of the aid measure under assessment can validly argue the existence of legitimate expectations. According to the case law of the Court of Justice, a diligent trader should himself be able to verify that new aid has been put into effect in accordance with the applicable procedural rules, notably Article 88 EC, corresponding to Article 1 in Part I of Protocol 3 to the Surveillance and Court Agreement. For that reason, the beneficiary of new aid, granted in contravention of that provision, can only in exceptional circumstances claim that he had legitimate expectations barring the repayment of the aid ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Cf. Case C-169/95 Spain v Commission [1997] ECR I-135, paragraph 51; Case C-24/95 Alcan Deutschland [1997] ECR I-1591, paragraph 25; and Case T-55/99 Confederación Española de Transporte de Mercancías (CETM) [2000] ECR II-3207, paragraph 121 to 131.

HAS ADOPTED THIS DECISION:

Article 1

The EFTA Surveillance Authority has decided to open the formal investigation procedure provided for in Article 1(2) of Part I of Protocol 3 against Liechtenstein regarding the tax derogations in favour of captive insurance companies introduced in 1998.

Article 2

The Liechtenstein authorities are invited, pursuant to Article 6(1) of Part II of Protocol 3, to submit their comments on the opening of the formal investigation procedure within one month from the notification of this Decision.

Article 3

This Decision is addressed to the Principality of Liechtenstein.

Article 4

Only the English version is authentic.

Done at Brussels, 24 September 2008.

For the EFTA Surveillance Authority

Per SANDERUD
President

Kurt JAEGER
College Member
